Omvärldsanalys

Framtidens turism och besöksnäring

Trender

Maj 2026

Visit Sweden

tillväxt verket

Bakgrund

Tillväxtverket och Visit Sweden har de senaste åren arbetat tillsammans med strategisk framsyn för att rusta turism och besöksnäringen inför en tid av snabba förändringar och ökad osäkerhet. Målet är att stärka både företag och offentliga aktörers förmåga att hantera förändring, ta tillvara nya möjligheter och fatta mer robusta beslut i en föränderlig omvärld.

Strategisk framsyn utgår från behovet av att blicka bortom nuläget genom att utforska flera möjliga framtider och omsätta insikter i handling. Att identifiera och följa trender är en central del av detta arbete då de kan få stor betydelse för näringens långsiktiga utveckling. En annan viktig del är signalspaning som syftar till att identifiera tidiga tecken på förändring som kan få stor påverkan.

Maj 2026

Framtagen av: Tillväxtverket och Visit Sweden

Bilder: Tillväxtverket, Pixabay

Inledning

Världen förändras idag i en takt som ställer helt nya krav på hur vi förstår vår omvärld. För svensk turism och besöksnäring innebär denna acceleration att traditionella metoder för omvärldsanalys ofta hinner bli daterade innan besluten ens är fattade. För att möta behovet av snabbare analyser och få djupare insikter om möjliga framtida utvecklingsriktningar arbetar Tillväxtverket och Visit Sweden med en metod för AI-driven omvärldsanalys.

Ambitionen med denna rapport är att erbjuda globala utblickar som gör det möjligt för aktörer inom turism och besöksnäring att navigera tryggare i en föränderlig tid. Genom att låta AI-stödda analyser bli en naturlig del av den strategiska vardagen skapas förutsättningar att gå från reaktion till framförhållning.

Denna omvärldsanalys utgör en pilot för ett nytt arbetssätt där vi som nationella aktörer tar ett första steg mot att förena mänsklig expertis med avancerad teknik. Analysen genomförs med hjälp av horisontskanning, med särskilt fokus på att identifiera trender som kan påverka turismens framtida utveckling. Arbetet har genomförts inom ramen för ett innovationsprojekt tillsammans med Xperience Next, där vi har utforskat hur AI kan användas i omvärlds- och trendanalys, samtidigt som innehållet kvalitetsgranskats av personer med kunskap inom de olika områdena. Vi har inte värderat omfattningen av påverkan för respektive trend och kan inte garantera att de trender AI valt är de viktigaste. Då vi ser detta som en pilot så vill vi både ha era synpunkter och önskemål för att kunna förbättra framtida publiceringar.

Analysen utgår från den etablerade PESTEL-modellen och belyser politiska, ekonomiska, sociala, teknologiska, miljömässiga och juridiska faktorer som kan påverka turism och besöksnäringen. Genom att använda AI med specifikt angivna källor som grund är ambitionen att säkerställa ett transparent och tillförlitligt analysarbete.

Fokus ligger på långsiktiga utvecklingsmönster, strukturella förändringar och drivkrafter som formar turismens framtid över tid. Analysen syftar därför inte till att spegla eller värdera enskilda, pågående händelser eller akuta geopolitiska kriser.

Pågående konflikter, såsom kriget i Mellanöstern, är exempel på händelse som kan ha betydande påverkan på turism och resande, men det behandlas inte i denna rapport. I stället ligger tyngdpunkten på att identifiera trender som består bortom det dagsaktuella nyhetsläget och som är relevanta för strategisk planering och långsiktig utveckling.

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning 5

2. TRENDER 7

P - Politiska trender **7**

Inledning och nulägesanalys 7

Konsekvenser för Sverige som destination 7

8 politiska trender 8

E - Ekonomiska trender **15**

Inledning och nulägesanalys 15

Konsekvenser för Sverige som destination 15

8 ekonomiska trender 16

S - Sociala trender **23**

Inledning och nulägesanalys 23

Konsekvenser för Sverige som destination 23

8 sociala trender 24

T - Teknologiska trender **31**

Inledning och nulägesanalys 391

Konsekvenser för Sverige som destination 391

8 tekniska trender 32

E - Miljömässiga trender (environmental) **39**

Inledning och nulägesanalys 39

Konsekvenser för Sverige som destination 39

8 miljömässiga trender 40

L - Juridiska trender (legal) **47**

Inledning och nulägesanalys 47

Konsekvenser för Sverige som destination 47

8 juridiska trender 47

1. Sammanfattning

Sveriges nya roll i ett förändrat globalt landskap

Svensk turism och besöksnäring verkar i ett snabbt föränderligt landskap där politiska, ekonomiska, sociala, teknologiska, miljömässiga och juridiska faktorer samverkar och förstärker varandra. Sammantaget ökar både komplexiteten och kraven på strategisk styrning, samverkan och långsiktig anpassning. Analysen identifierar följande effekter som kan komma att definiera svensk turism framåt:

Politiskt präglas utvecklingen av ökad reglering, internationell samordning och säkerhetsfokus. Turism lyfts i allt högre grad som en strategisk exportnäring, men samtidigt har den internationella rörligheten försvårats genom beslut om begränsad rörlighet i delar av världen. Digitalisering av visum, gränspassager och hälsoprotokoll skapar mer kontrollerade men också mer förutsägbara reseflöden. För Sverige innebär detta ökade krav på nationell samordning, teknisk kapacitet och aktivt internationellt påverkansarbete för att säkerställa tillgänglighet, trygghet och konkurrenskraft.

Ekonomiskt råder fortsatt global osäkerhet med valutavolatilitet, inflation och pressade hushållsbudgetar. Turismens roll som basnäring och exportintäkt blir allt tydligare, vilket stärker argumenten för offentliga investeringar i infrastruktur, kompetensförsörjning och marknadsföring. Samtidigt är bristen på arbetskraft och höga transportkostnader centrala utmaningar för lönsamheten.

Socialt förändras resandets drivkrafter i grunden. Resenärer efterfrågar i allt högre grad meningsfulla, autentiska och värderingsdrivna upplevelser. Hälsa, välmående och naturnära miljöer blir centrala motiv, samtidigt som en åldrande befolkning ställer ökade krav på trygghet, tillgänglighet och kvalitet. Yngre generationer förväntar sig digital smidighet, transparens och tydliga ställningstaganden i hållbarhetsfrågor. Sverige har starka förutsättningar att möta dessa krav genom vår natur, allemansrätt, sociala tillit och starka värdegrunder – men detta kräver lokal acceptans och inkluderande utveckling.

Teknologiskt driver AI, data och automatisering en genomgripande omställning av turism och besöksnäringen. Smarta destinationer, digital bokning, personalisering och fossilfria transportlösningar skapar nya möjligheter till effektivitet och förbättrad gästupplevelse. Samtidigt ökar sårbarheten för cyberhot och kraven på digital kompetens, gemensam infrastruktur och säker hantering av data. Sveriges höga digitala mognad är en tydlig konkurrensfördel, förutsatt att även små och medelstora aktörer ges stöd att delta i omställningen.

Miljömässigt är klimatförändringarna en av de mest avgörande drivkrafterna. Extremväder, förändrade säsonger och ökade hållbarhetskrav påverkar resmönster globalt. Intresset för svalare destinationer och regenerativ turism skapar nya möjligheter för Sverige, men också

ökat tryck på känsliga naturmiljöer. Krav på mätbar hållbarhet, miljöcertifiering och cirkulära lösningar blir hygienfaktorer för internationell konkurrenskraft.

Juridiskt skärps kraven på transparens, konsumentskydd, dataskydd och hållbarhetsrapportering. EU-lagstiftning kring hållbarhet, AI och digitala plattformar påverkar hela näringens struktur. Samtidigt stärks juridiken kring tillgänglighet, arbetsvillkor och lokal markanvändning. För Sverige innebär detta ökade administrativa krav men också en möjlighet att profilera sig som en trygg, transparent och rättssäker destination.

Samlat innebär analysen att Sveriges framtida attraktionskraft i hög grad avgörs av förmågan att kombinera tillgänglighet och säkerhet, tillväxt och hållbarhet samt teknik och mänskligt värdskap. Strategisk samverkan mellan stat, regioner, kommuner och näringsliv blir avgörande för att omsätta dessa trender i långsiktig konkurrenskraft.

2. TRENDER

P - Politiska trender

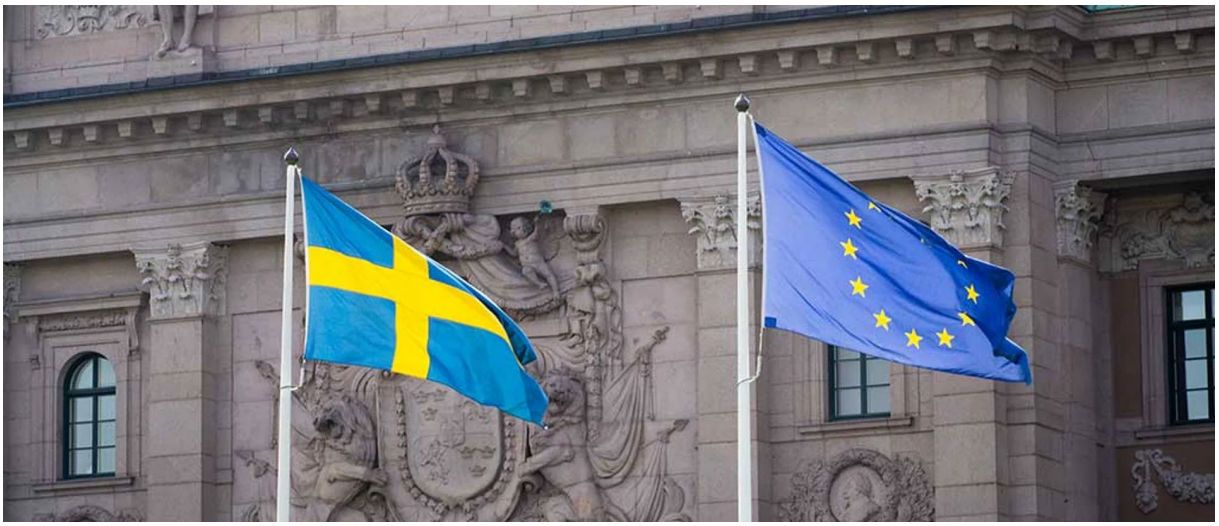

Inledning och global nulägesanalys

De politiska trenderna präglas av ett ökat fokus på styrning och behovet av harmoniserade ramverk för att hantera rörlighet och säkerhet. Politiska ledare prioriterar i allt högre grad turismen som en strategisk exportnäring, vilket leder till nya satsningar på infrastruktur och digitalisering. Samtidigt växer betydelsen av politiska beslut för internationell hälsa och gränskontroller för att möjliggöra säkra reseflöden. Det finns en tydlig trend att använda politiska styrmedel för att främja landsbygdsutveckling och balansera turistströmmar geografiskt.

Konsekvenser för Sverige som destination

- Ökat behov av nationell samordning mellan myndigheter för att säkerställa god tillgänglighet via väg, järnväg och flyg.
- Tydligare politiska ramar för natur- och klimatanpassad turism som kräver balans mellan tillväxt och långsiktigt bevarande.
- Ökad betydelse av Sveriges internationella politiska inflytande över visumregler, rörlighet och transportavtal.
- Högre krav på politisk krisberedskap och krishantering för att upprätthålla bilden av Sverige som ett tryggt resmål.
- Möjlighet att genom politiska styrmedel stärka landsbygdsutvecklingen.

8 politiska trender

1. Global styrning av hälsa och säkerhetsprotokoll

Global utblick:

Internationella organ arbetar nu intensivt med att standardisera information om styrning och ledning av globala hälsofrågor för att säkra framtida rörlighet. Denna politiska signal handlar om att skapa enhetliga ramverk som snabbt kan aktiveras vid internationella kriser. Drivkraften är erfarenheterna från tidigare pandemier och behovet av att undvika totalstopp i det internationella resandet. Aktörerna involverar mellanstatliga organisationer som sätter de globala spelreglerna för hur hälsoläget ska kommuniceras. Politiska ledare ser hälsa och säkerhet som en integrerad del av nationell turismplanering.

Detta innebär att hälsoprotokoll, i form av gemensamma regelverk för hur hälsoläge, risknivåer och inreseregler hanteras internationellt, inte längre är tillfälliga åtgärder utan permanenta politiska verktyg. Myndigheter får ett ökat ansvar att implementera dessa globala direktiv på lokal nivå för att skydda både invånare och besökare. Informationen i ramverken omfattar även hur digitala verktyg ska användas för att verifiera besökares hälsostatus. Slutligen skapar denna politiska koordinering en förutsägbarhet som är nödvändig för turism och besöksnäringens långsiktiga planering.

Möjlig effekt för Sverige:

För Sverige innebär detta krav på att nationella myndigheter snabbt kan anpassa sina system till internationella hälso- och säkerhetsstandarder. Det påverkar driften av svenska flygplatser och gränsstationer som måste hantera mer komplexa politiska direktiv vid inresa. En stark politisk koppling till dessa globala protokoll stärker förtroendet för Sverige som en trygg och stabil destination i en osäker värld. Det kan dock leda till ökade kostnader för svenska företag som måste investera i utrustning och utbildning för att följa de nya reglerna. Långsiktigt blir hälsosäkerhet en politisk hörnsten i den nationella turismstrategin.

Källor:

World Health Organization (WHO): https://www.who.int
Un Tourism : https://www.unwto.org
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
OECD Tourism: https://www.oecd.org/cfe/tourism/

2. Nationell krisberedskap och strategiskt turismskydd

Global utblick:

Politiska program utvecklas nu för att integrera turismen i de nationella systemen för krisberedskap och samhällsskydd. Denna signal rör myndigheters ansvar att ha tydliga planer för hur internationella gäster ska skyddas vid naturkatastrofer eller politisk oro. Drivkraften är

att säkra landets internationella rykte som en säker destination och minimera ekonomiska skador vid kriser. Aktörerna bakom dessa initiativ är nationella säkerhetsmyndigheter i samarbete med turismdepartement.

Datakällorna belyser vikten av att ha digitala varningssystem som når besökare på deras eget språk. Man ser en trend där politiskt ansvar för besökarsäkerhet blir en central del av den nationella säkerhetsstrategin. Det handlar också om att politiskt reglera hur information delas mellan hotell och räddningstjänst vid akuta händelser. Behov av att ha en fungerande krisledning som kan hantera stora turistströmmar lyfts fram. Denna form av politisk beredskap ses som en nödvändig infrastruktur för alla moderna turistnationer. Slutligen innebär detta att säkerhetspolitik och turismplanering smälter samman i den nationella styrningen.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige måste utveckla specifika politiska direktiv för hur turism och besöksnäringen ska agera vid nationella kriser för att garantera gästernas trygghet. Det kan leda till att svenska destinationer och företag måste ha certifierade beredskapsplaner för att vara godkända samarbetspartners internationellt. En välfungerande krisledning stärker bilden av Sverige som ett välorganiserat land, vilket är en stark konkurrensfördel. Det ställer dock krav på ökad samverkan mellan det offentliga och det privata i Sverige för att finansiera dessa säkerhetshöjande åtgärder. Långsiktigt bidrar detta till att säkra turismens ekonomiska värde även i tider av global osäkerhet.

Källor:
WHO: https://www.who.int
UN Tourism: https://www.unwto.org
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Myndigheten för civilt försvar: https://www.mcf.se

3. Strategisk styrning av hållbara turismpolicys

Global utblick:
Internationella organisationer analyserar hur länder kan använda politiska ramverk för att främja en hållbar och konkurrenskraftig turismsektor. Rapporterna fokuserar på hur politisk styrning kan stödja innovation och digitalisering inom näringen. Drivkraften är insikten om turismens betydelse för nationell ekonomi och behovet av att balansera tillväxt med långsiktig social- och miljömässig hänsyn. Aktörer som OECD och EU fungerar som rådgivare till regeringar och sätter standarder för effektiv turismpolitik. Informationen täcker allt från nya finansieringsmodeller till strategier för att hantera kompetensförsörjning. Man ser en trend där turismpolitiken integreras i bredare nationella utvecklingsplaner. Det handlar också

om att skapa politisk acceptans för turism hos lokalbefolkningen genom att visa på tydliga fördelar. Rapporterna lyfter fram vikten av datadriven styrning för att optimera turismens positiva effekter på samhället. Politiska ledare använder dessa analyser för att utforma mer träffsäkra stödåtgärder till sektorn. Sammanfattningsvis visar källan att turismpolitik har blivit en komplex och strategisk fråga på högsta regeringsnivå.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige tvingas utveckla mer detaljerade nationella turismstrategier som harmoniserar med internationella standarder för god styrning samt aktivt delta i EU strategier och framtagande av policys. Det ger ett bättre underlag för att argumentera för turismens roll i den svenska ekonomin vid politiska förhandlingar. Strategierna kan leda till riktade statliga investeringar i svensk turism och besöksnäring, särskilt inom områden som digital omställning. Det ökar kraven på svenska regioner att samarbeta mer effektivt kring gemensamma politiska mål. Långsiktigt skapar detta en mer stabil och förutsägbar miljö för investeringar i svensk turism.

Källor:
OECD Tourism: https://www.oecd.org/cfe/tourism/
UN Tourism: https://www.unwto.org
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Department of Economic and Social Affairs (DESA): https://www.un.org/development/desa/en/

4. Politiska ramverk för visum och rörlighet

Global utblick:
Den internationella rörligheten har på senare år försvårats till följd av politiska beslut som Brexit, nya inreseregler till USA och begränsad rörlighet till och från Ryssland. Samtidigt pågår förhandlingar av visum- och rörlighetsregler i många områden i syfte att underlätta resande. Ramverk syftar till att förenkla inresor för prioriterade marknader genom digitalisering av processer. Aktörerna bakom dessa initiativ är internationella organisationer som arbetar för att harmonisera regler mellan olika länder. Drivkraften är ett behov av att återuppbygga internationella besöksflöden och stärka den globala turismexporten. Informationsutbytet rör allt från biometrisk identifiering till förenklade paketreseregler över gränserna.

Politiska ledare ser visumunderlättnad som ett strategiskt verktyg för att stärka den nationella konkurrenskraften. Detta innebär en balansgång mellan öppenhet för turism och nationella säkerhetskrav. Myndigheter involveras i att implementera dessa nya ramverk digitalt för att minska handläggningstider. Man ser en trend där politiska allianser leder till regionala frizoner för resande. Slutligen ställs krav på ökad transparens i hur politiska beslut om inresekrav fattas globalt.

Det internationella landskapet för visum och rörlighet genomgår under 2026 en historisk digital transformation där gränsen mellan säkerhetskontroll och reseservice suddas ut. Centralt i denna utveckling är det fullständiga införandet av EES (Entry/Exit System) och ETIAS, där det sistnämnda fungerar som EU:s motsvarighet till det amerikanska ESTA-systemet; ett elektroniskt förhandstillstånd som krävs för resenärer från tidigare visumfria länder.

Denna omställning märks särskilt tydligt i relationen till Storbritannien efter Brexit, då brittiska medborgare nu fullt ut behandlas som tredjelandsmedborgare och därmed omfattas av krav på biometrisk registrering och ETIAS-godkännande för att resa in i Schengenområdet. Samtidigt som dessa tekniska ramverk automatiserar flödena, genomgår Sverige en nationell politisk kursändring där kraven för rörlighet och bosättning skärps avsevärt.

Genom implementeringen av EU:s migrationspakt i juni 2026 och de svenska lagändringarna i juli – som inkluderar utfasning av permanenta uppehållstillstånd och striktare medborgarskapskrav – skapas ett nytt paradigm där rörligheten inom Europa är höggradigt kontrollerad, digitalt spårbar och i allt högre grad villkorad av individuell vandel och försörjningsförmåga.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige måste aktivt delta i utformningen av dessa ramverk för att säkra tillgängligheten för viktiga marknader utanför Europa. Digitaliseringen av visumprocesser kan minska trösklarna för besökare till den svenska besöksnäringen. Det ställer krav på att svenska myndigheter har rätt teknisk kapacitet för att möta de nya globala standarderna. Politiska beslut kring inresekrav påverkar direkt svenska flygplatsers möjlighet att locka internationella flygbolag. Långsiktigt kan en offensiv svensk visumpolitik stärka landets position som en välkomnande och modern destination.

Källor:
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
OECD: https://www.oecd.org
UN Tourism Legal Framework: https://www.unwto.org/tourism-law
ETC: https://etc-corporate.org

5. Regionalpolitiska satsningar på landsbygdsturism

Global utblick:
Det finns ett växande politiskt intresse för att använda turism som ett verktyg för att vitalisera landsbygden och glesbefolkade områden. Politiska program utformas för att styra besökare

bort från belastade storstäder till nya, mindre kända destinationer. Drivkraften är behovet av att skapa arbetstillfällen och motverka avfolkning på landsbygden. Aktörerna är ofta regionala politiska funktioner som samarbetar med nationella myndigheter kring infrastruktur och finansiering. Informationsflödet rör stöd till småskaliga turistföretag och utveckling av naturreservat för besökare.

Politiska ledare ser turismen som en väg att bevara det levande kulturarvet på landsbygden genom ekonomisk nytta. Man ser en trend där politiska beslut fattas för att förbättra tillgängligheten till avlägsna besöksmål via väg och tåg. Detta kräver en samordning mellan transportpolitik och nationella turismmål. Myndigheter tar fram data som visar på turismens ekonomiska betydelse för små kommuners skattekraft. Slutligen ställs krav på att den politiska styrningen respekterar den lokala miljöns långsiktiga bärkraft.

Möjlig effekt för Sverige:
Denna politiska trend kan ge svenska landsbygdsdestinationer nya möjligheter till statlig finansiering och ökad synlighet. Det kan leda till att fler entreprenörer väljer att starta företag inom besöksnäringen i svenska glesbygdskommuner. Svenska myndigheter måste dock säkerställa att infrastrukturen tål det ökade trycket som dessa politiska satsningar medför. För besökaren innebär det ett bredare och mer autentiskt utbud av upplevelser i hela Sverige. Långsiktigt stärks Sveriges bild som en destination som erbjuder genuina möten i hela landet.

Källor:
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Trafikverket: https://www.trafikverket.se
OECD Tourism: https://www.oecd.org/cfe/tourism/

6. Internationella samarbetsavtal för flyg och transport

Global utblick:
Politiska direktiv och internationella avtal omformas för att reglera och främja den globala luftfarten och transportsektorn. Det handlar om politiska beslut om luftrumsnyttjande, internationella flygvägar och avgifter som direkt påverkar tillgängligheten. Drivkraften är ett behov av att balansera flygets ekonomiska betydelse mot politiska krav på utsläppsminskningar. Aktörerna involverar nationella transportministerier och internationella flygorganisationer som sätter de juridiska reglerna. Biljettpriser och linjeutbud påverkas direkt av politiska beslut om bränsleskatter och utsläppsrätter. Samtidigt är transportsektorn känslig för förändringar i oljepriser, vilket på senare tid blivit särskilt tydligt till följd av det osäkra säkerhetsläget i Mellanöstern.

Man ser en trend där politisk styrning används för att tvinga fram en snabbare teknisk omställning inom transportsektorn. Det handlar också om politiska avtal mellan länder som reglerar vem som får trafikera specifika marknader. Rapporterna belyser flygets roll för att nå avlägsna regioner och dess betydelse för den politiska sammanhållningen. Denna politiska påverkan är avgörande för hur framtidens turistströmmar kommer att fördelas geografiskt. Sammanfattningsvis är flygpolitiken en av de mest reglerade delarna av den globala besöksnäringen.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige som en destination i utkanten av Europa är extremt känsligt för flygpolitiska beslut som påverkar tillgängligheten. Det kan leda till att politiska beslut om flygskatter får stora konsekvenser för inresandet till svenska flygplatser. Samtidigt ger politiska satsningar på fossilfritt flyg Sverige en möjlighet att profilera sig som en ledande nation i omställningen. Det krävs aktiv svensk medverkan i internationella förhandlingar för att säkra bra flygförbindelser till Norden. Långsiktigt är den politiska styrningen av flyget helt avgörande för Sveriges förmåga att attrahera globala besökare.

Källor:
IATA: https://www.iata.org
OECD: https://www.oecd.org
Branschflyg: https://flygsport.se/
Transportstyrelsen: https://www.transportstyrelsen.se

7. Politiska direktiv för klimatanpassning av turismmål

Global utblick:
Politiska organ inför nu specifika direktiv för hur turistdestinationer ska klimatanpassas för att möta framtida miljöutmaningar. Denna trend handlar om lagstadgade krav på riskhantering vid extrema väderhändelser och skydd av känsliga naturmiljöer. Drivkraften är de internationella klimatavtalen och behovet av att säkra turismens långsiktiga överlevnad. Aktörerna är nationella miljödepartement och lokala myndigheter som måste implementera dessa politiska krav. Politiska beslut måste i allt högre grad väga in klimatrisker vid godkännande av nya turistanläggningar.

Man ser en trend där politiska medel styrs mot att skydda biologisk mångfald som är attraktiv för turismen. Det handlar också om politiska krav på att besöksnäringen ska redovisa sitt faktiska klimatavtryck juridiskt. Rapporter belyser vikten av politisk planering för att hantera vattenbrist och energiförsörjning vid stora besöksmål. Denna politiska styrning tvingar fram en snabbare anpassning av hela sektorn till en ny miljömässig verklighet. Sammanfattningsvis blir klimatanpassning en tvingande politisk ram för all turismutveckling.

Möjlig effekt för Sverige:
För Sverige innebär detta behov av kraftfulla politiska beslut kring klimatsäkring av nationell infrastruktur och besöksmål. Det kan leda till att vissa områden i Sverige får striktare regler för turismexploatering för att skydda värdefulla naturresurser. Svenska företag kan dock dra nytta av politiska stödprogram för att investera i grön teknik och hållbara lösningar. Det ställer höga krav på svenska kommuner att inkludera turism i sina långsiktiga klimat- och miljöplaner. Långsiktigt stärks Sveriges position som en destination som tar politiskt ansvar för miljö och klimat.

Källor:
Climate Change IPCC: https://www.ipcc.ch
World Bank: https://www.worldbank.org
Program digital hantering: https://www.tillvaxtverket.se
Naturvårdsverket: https://www.naturvardsverket.se

8. Politisk reglering av internationell affärsresande

Global utblick:
Det pågår en politisk reglering av hur internationell affärsresande och stora kongresser ska bedrivas framöver. Denna signal rör politiska ramverk för handel med tjänster och regler för internationella företagsevenemang över gränserna. Drivkraften är behovet av att främja ekonomiskt utbyte samtidigt som politiska krav på etik och hållbarhet skärps. Aktörerna involverar handelsministerier och internationella branschorgan som förhandlar om de juridiska ramarna. Detta belyser turismens roll i den bredare internationella ekonomin och handeln.

Man ser en trend där politiska beslut fattas för att underlätta för stora internationella möten som bidrar till kunskapsöverföring. Det handlar också om politiska direktiv kring konsumentskydd för affärsresenärer vid inställda arrangemang. Rapporter lyfter fram betydelsen av stabila politiska relationer mellan länder för att främja affärsresande. Denna politiska reglering påverkar direkt var i världen stora internationella investeringar och möten hamnar. Sammanfattningsvis ses affärsturism som ett strategiskt politiskt verktyg för nationell tillväxt.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige har med sitt starka näringsliv och goda politiska rykte stora möjligheter att locka fler internationella kongresser och affärsmöten. Det kräver att svenska myndigheter arbetar aktivt för att förenkla för internationella delegater att besöka landet politiskt och juridiskt. Politiska satsningar på moderna mötesanläggningar i Sverige kan stärka landets roll som en

hub för global innovation. Det ställer krav på att svensk besöksnäring är väl synkad med de nationella politiska målen för handel och export. Långsiktigt bidrar detta till att öka Sveriges totala turismexport och stärka landets internationella nätverk.

Källor:
IMF: https://www.imf.org
UN Tourism: https://www.unwto.org
ETC: https://etc-corporate.org
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

E - Ekonomiska trender

Inledning och nulägesanalys

De ekonomiska faktorerna präglas av global osäkerhet, fluktuerande valutakurser och ett ökat fokus på turismens totala bidrag till BNP. Datakällor visar att världsekonomin befinner sig i en volatil fas där inflation och ränteförändringar direkt påverkar hushållens köpkraft för resor. Inom sektorn ses en trend mot mer detaljerade analyser av turismens ekonomiska multiplikatoreffekter på lokal och nationell nivå. Ekonomiska drivkrafter styr i allt högre grad investeringar mot hållbar infrastruktur och digitalisering.

Konsekvenser för Sverige som destination

- Sverige gynnas inom vissa segment av en växelkurs som gör landet till ett mer prisvärt resmål för internationella besökare från länder med starkare valutor.
- Samtidigt pressar den globala inflationen svenska företags marginaler, särskilt inom restaurang- och livsmedelssektorn där råvarupriserna har ökat kraftigt.
- För att säkra fortsatt tillväxt krävs investeringar i kompetensförsörjning, eftersom bristen på kvalificerad arbetskraft riskerar att försämra kvaliteten i gästupplevelsen.

- Turismens roll som exportnäring blir allt tydligare, vilket stärker behovet av ökade nationella satsningar på internationell marknadsföring.

8 ekonomiska trender

1. Valutakursvolatilitet och dess effekt på global priskonkurrens

Global utblick:
Den globala ekonomin präglas av betydande svängningar i valutakurserna, vilket ritar om kartan för vilka destinationer som är prisvärda. Finansiella organ följer noga hur valutaförändringar påverkar turismens flöden mellan olika världsdelar. Drivkraften är skillnader i nationell penningpolitik och ekonomisk stabilitet hos de stora ekonomierna. Aktörerna involverar centralbanker och internationella investerare vars beslut direkt styr valutornas värde mot varandra. Informationen används av researrangörer för att styra sin försäljning mot mer prisvärda regioner i realtid.

Man ser en trend där konsumenter blir alltmer sofistikerade i att använda valutadata för att planera sina resor ekonomiskt. Detta skapar en hög grad av ekonomisk osäkerhet för företag med långa ledtider i sin prissättning mot kund. Analytiker pekar på att hantering av valutarisk blir en allt viktigare kompetens för ledare inom besöksnäringen. Samtidigt påverkar valutakurserna kostnaderna för internationell marknadsföring och import av utrustning till besöksmål. Slutligen visar statistiken att även små förändringar i växelkursen har stor omedelbar påverkan på resandet.

Möjlig effekt för Sverige:
För den svenska besöksnäringen innebär en svag krona en omedelbar ekonomisk fördel genom att Sverige blir ett mer prisvärt alternativ för utländska gäster. Det lockar fler besökare från marknader med starkare valutor, vilket ökar intäkterna för svenska hotell och restauranger. Svenska företag inom handeln drabbas dock av högre inköpspriser på utländska varor, vilket pressar deras driftsmarginaler. Växelkursen blir därmed en av de viktigaste parametrarna för att nå Sveriges nationella mål för turismexport. Långsiktigt kan en volatil valuta kräva mer flexibla prissättningsstrategier hos de svenska besöksnäringsaktörerna.

Källor:
Trading Economics: https://tradingeconomics.com
IMF: https://www.imf.org
Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se

2. Ökat intresse för turismens totala bidrag till nationell ekonomi och BNP

Global utblick:
Det finns ett växande intresse för att mäta och förstå turismens faktiska bidrag till den globala och nationella ekonomin. Internationella organisationer tar fram detaljerad statistik som visar turismens direkta och indirekta påverkan på BNP. Drivkraften är behovet av att legitimera näringen inför politiska beslutsfattare och säkra framtida investeringar. Aktörerna involverar globala turismråd och nationella statistikmyndigheter som samlar in data från sektorn. Data belyser turismens förmåga att generera skatteintäkter och skapa sysselsättning i länder och regioner med få andra industrier.

Man ser en trend där turismen ses som en viktig motor för ekonomisk tillväxt och återhämtning. Forskning visar på turismens multiplikatoreffekter på kringliggande sektorer som transport, handel och kultur. Det handlar om att förstå hur varje spenderad krona från en turist fördelas vidare in den lokala ekonomin. Rapporterna används för att motivera stora satsningar på nationell infrastruktur som gynnar besöksnäringen. Sammanfattningsvis ses turismens ekonomiska betydelse som mer strategisk än någonsin tidigare.

Möjlig effekt för Sverige:
I Sverige bidrar den tydliga ekonomiska rapporteringen till att besöksnäringen kan få en starkare roll i den nationella näringspolitiken. Det kan leda till ökade statliga resurser till destinationsutveckling och marknadsföring av Sverige utomlands. Svenska destinationer kan använda denna data för att visa på sin viktiga roll för den lokala välfärden och skattekraften. Det ställer krav på svenska företag att bli mer professionella i att redovisa sina ekonomiska och sociala bidrag. Långsiktigt stärks hela Sveriges position genom att turismen ses som en stabil och växande basnäring.

Källor:
WTTC: https://wttc.org
Oxford Economics: https://www.oxfordeconomics.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

3. Arbetsmarknadstrender och kompetensförsörjningens ekonomi

Global utblick:
Arbetsmarknaden inom besöksnäringen genomgår stora förändringar som direkt påverkar företagens ekonomiska resultat. Data visar på en tilltagande brist på kvalificerad personal inom både serviceyrken och ledningsfunktioner. Drivkraften är en ändrad syn på arbete hos nya generationer och hård konkurrens om arbetskraft från andra sektorer. Aktörerna

involverar arbetsmarknadsorganisationer och myndigheter som kämpar för att matcha utbud och efterfrågan med rätt kompetens. Här belyses vikten av att förbättra näringens attraktionskraft för att säkra framtida tillväxt.

Man ser en trend där företag tvingas höja löner och erbjuda bättre villkor för att behålla sin personal, vilket ökar kostnadstrycket. Det handlar också om behovet av att investera i fortbildning för att klara den digitala transformationen i sektorn. Rapporter visar att kompetensbristen är ett av de största hindren för ökad lönsamhet inom turismen. Myndigheter tar fram nationella prognoser för att styra utbildningssystemet mot näringens framtida behov. Sammanfattningsvis ses humankapital som den viktigaste men också dyraste resursen i den nya ekonomin.

Möjlig effekt för Sverige:
För den svenska besöksnäringen är kompetensbristen en akut ekonomisk utmaning som hotar att bromsa planerade expansioner. Det tvingar svenska företag att arbeta mer strategiskt med sitt arbetsgivarvarumärke för att locka talanger internationellt och nationellt. Ökade personalkostnader i Sverige kräver en högre grad av effektivisering genom digitalisering och ny teknik. Det kan även leda till att mindre lönsamma turistmål på landsbygden får svårt att bibehålla sin servicenivå. Sverige måste satsa på utbildningsprogram som är direkt anpassade till besöksnäringens framtida krav för att förbli konkurrenskraftigt.

Källor:
International Labour Organization (ILO): https://www.ilo.org
Arbetsförmedlingen: https://www.arbetsformedlingen.se
Branschorganisation statistik: https://www.visita.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

4. Konsumtion och hushållens disponibla inkomst

Global utblick:
Förändringar i hushållens ekonomiska utrymme påverkar direkt resandets omfattning och konsumtionsmönster. Ekonomiska analyser visar hur inflation och räntekostnader tvingar konsumenter till svåra prioriteringar i sin vardagsekonomi. Drivkraften är den allmänna prisutvecklingen på nödvändighetsvaror som minskar budgeten för nöjesresor. Aktörerna som bevakar detta är främst ekonomiska analytiker och marknadsundersökningsföretag globalt. Informationen pekar på att resenärer söker mer värde för pengarna och i allt högre grad väljer budgetalternativ.

Man ser en trend där konsumenter väljer kortare men mer frekventa resor närmare hemmet

för att spara pengar. Det handlar också om att resandet ses som en social nödvändighet, men med en lägre total budget per resa. Rapporter visar att konsumtionen inom restaurang och café påverkas starkt av hushållens aktuella framtidstro. Samtidigt växer efterfrågan på paketerade lösningar som ger kunden ekonomisk trygghet och överblick. Slutligen påverkar detta hur besöksnäringens aktörer måste anpassa sin prissättning och sina erbjudanden.

Möjlig effekt för Sverige:
För den svenska marknaden kan detta innebära ett ökat intresse för inhemsk turism och camping, då svenskar väljer bort dyra utlandsresor. Svenska företag måste kunna erbjuda tydligt prisvärda alternativ för att behålla sina gäster under ekonomiskt tuffa tider. Det kan leda till en boom för enklare boendeformer och prisvärda naturupplevelser i hela Sverige. Marknadsföringen av Sverige bör fokusera på tillgängliga och ekonomiskt rimliga upplevelser för vanliga hushåll. Långsiktigt krävs ett nära samarbete mellan svenska aktörer för att skapa attraktiva paketlösningar som ger gästen trygghet.

Källor:
Euromonitor International: https://www.euromonitor.com
Trading Economics: https://tradingeconomics.com
Ungdomsbarometern: https://www.ungdomsbarometern.se
Trendwatching: https://www.trendwatching.com

5. Investeringstrender i hållbar turisminfrastruktur

Global utblick:
Det pågår ett stort ekonomiskt skifte där investeringskapital i allt högre grad styrs mot hållbara turismprojekt. Denna trend rör finansiering av grön transport, energieffektiva boenden och hållbar destinationsutveckling. Drivkraften är både etiska krav från investerare och framtida lagkrav på miljöredovisning. Aktörerna involverar internationella banker och fonder som nu ställer hårda hållbarhetskrav för lån. Hållbara investeringar ses som mer framtidssäkra och ekonomiskt lönsamma på sikt.

Man ser en trend där länder tävlar om att locka till sig kapital genom att erbjuda gröna investeringsmiljöer. Det handlar också om att finansiera tekniska lösningar som minskar näringens beroende av ändliga resurser. Politiska beslut om subventioner till grön teknik skyndar på denna ekonomiska transformation. Sammanfattningsvis blir hållbarhet en av de viktigaste parametrarna för finansiell framgång i sektorn.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige har goda möjligheter att locka internationellt kapital till den svenska besöksnäringen tack vare landets starka hållbarhetsprofil. Det kan leda till en snabb modernisering av

svenska hotell och transportlösningar, vilket ökar konkurrenskraften. Svenska företag som ligger långt framme i sitt miljöarbete får lättare tillgång till fördelaktig finansiering. Det ställer krav på att svenska destinationer kan presentera professionella affärsplaner med tydlig miljönytta. Långsiktigt bidrar detta till att göra den svenska besöksnäringen mer resilient och ekonomiskt robust.

Källor:
World Bank: https://www.worldbank.org
OECD: https://www.oecd.org
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Mckinsey & Company: https://www.mckinsey.com

6. Gastronomin som ekonomisk drivkraft och dess utmaningar

Global utblick:
Mat och dryck har blivit en av de viktigaste ekonomiska motorerna inom den globala turism och besöksnäringen. Gastronomi driver turismströmmar och skapar betydande intäkter för lokala producenter. Drivkraften är ett ökande intresse för autentiska smaker och lokalt ursprung hos internationella resenärer. Aktörerna involverar restauranger, småskaliga livsmedelsproducenter och destinationsbolag som samverkar. Sektorn har dock betydande utmaningar med stigande råvarupriser och hög personalkostnad.

Man ser en trend där matupplevelsen integreras alltmer i den totala paketeringen av ett resmål. Det handlar om att förstå hur gastronomin kan förlänga säsonger och öka gästens totala spenderande på plats. Rapporter visar att kvaliteten på maten är en av de viktigaste faktorerna för gästnöjdhet och återbesök. Samtidigt växer efterfrågan på hållbart och hälsosamt utbud, vilket kräver innovation i köken. Sammanfattningsvis är gastronomin en kritisk ekonomisk tillgång som kräver noga hantering.

Möjlig effekt för Sverige:
För Sverige ger den växande matturismen stora möjligheter att stärka landsbygdsekonomin genom lokala råvaror och unika smaker. Det kan leda till nya arbetstillfällen inom både primärproduktion och förädling i svenska glesbygdsområden. Svenska restauranger drabbas dock hårt av inflationen, vilket kräver fokus på effektivitet och minskat svinn för att behålla lönsamheten. Det ställer krav på ökad samverkan mellan livsmedelssektorn och turismaktörer i Sverige för att nå ut internationellt. Långsiktigt stärks Sveriges position som en matdestination i världsklass med fokus på hållbarhet.

Källor:
Statista Food&B: https://www.statista.com

Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Detaljhandelns lagstiftning: https://www.svenskhandel.se

7. Transportekonomi och bränsleprispåverkan på rörlighet

Global utblick:
Ekonomin inom transportsektorn påverkas kraftigt av volatila bränslepriser och nya miljöavgifter. Kostnadsutvecklingen för flyg, tåg och vägtransporter är avgörande för turismen. Drivkraften bakom trenden är politiska beslut om koldioxidskatter och den globala tillgången på energi. Aktörerna involverar transportbolag och internationella organ som bevakar prisutvecklingen på marknaden. Informationen visar att ökade transportkostnader direkt leder till högre biljettpriser för gästen.

Man ser en trend där resenärer i allt högre grad väger in transportkostnaden vid val av destination. Det handlar om att förstå hur transportekonomin styr de stora turismströmmarna globalt. Rapporter belyser vikten av att utveckla mer energieffektiva transportlösningar för att bibehålla lönsamheten. Samtidigt växer marknaden för tågresor som ett ekonomiskt och miljömässigt alternativ på medelstora avstånd. Sammanfattningsvis är transportekonomin en av de mest kritiska osäkerhetsfaktorerna för näringen.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige påverkas starkt av transportkostnaderna då landet ligger geografiskt avlägset från många stora marknader. Högre bränslepriser kan göra det dyrare för utländska gäster att besöka Sverige, vilket kräver mer attraktiv paketering. Svenska transportbolag måste investera i ny teknik för att minska sitt beroende av dyra fossila bränslen. Det ger en ekonomisk fördel för svenska destinationer som har goda och prisvärda tågförbindelser med Europa. Långsiktigt är den ekonomiska utvecklingen inom transportsektorn avgörande för Sveriges tillgänglighet som turistmål.

Källor:
IATA: https://www.iata.org
OECD: https://www.oecd.org
Statistik för transport och affärer: https://www.scb.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

8. E-handelns ekonomi och digital hantering i bokningsledet

Global utblick:
Ekonomin kring hur resor säljs och bokas genomgår en digital revolution genom nya e-handelslösningar. Informationsflödet rör de enorma kapitalflöden som hanteras av globala bokningsplattformar och deras inverkan på marginalerna. Drivkraften är konsumenternas

krav på enkelhet, snabbhet och total transparens vid bokning av resor. Aktörerna involverar stora tech-bolag och finansiella tjänster som integrerar betallösningar i resemarknaden. Här belyses vikten av att företag har en effektiv digital hantering för att minska transaktionskostnader.

Man ser en trend där direktförsäljning via egna kanaler blir en viktig ekonomisk strategi för att behålla vinsten. Det handlar om att använda data för att optimera prissättning (revenue management) och öka konverteringsgraden. Rapporter visar att digital mognad är direkt kopplad till ett företags ekonomiska framgång och tillväxtkraft. Samtidigt ställs krav på högre säkerhet och integritet vid hantering av gästernas finansiella data. Sammanfattningsvis blir e-handeln den dominerande ekonomiska arenan för hela besöksnäringen.

Möjlig effekt för Sverige:
För svenska besöksnäringsföretag är investeringar i digitala boknings- och betallösningar helt nödvändiga för att nå ut internationellt. Det kan leda till att svenska företag får betala höga provisioner till utländska plattformar om de inte utvecklar egna starka kanaler. Digital kompetens inom e-handel blir en nyckelrekrytering för svenska hotell och destinationer framöver. Det ger svenska aktörer möjlighet att nå nya kundgrupper globalt till en lägre marknadsföringskostnad än tidigare. Långsiktigt stärks lönsamheten i svensk besöksnäring genom en mer effektiv och datadriven digital hantering.

Källor:
Oxford Economics: https://www.oxfordeconomics.com
ETC: https://etc-corporate.org
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Mckinsey & Company: https://www.mckinsey.com

S - Sociala trender

Inledning och nulägesanalys

Människors värderingar, livsstilar och livssituationer förändrar i snabb takt vad som upplevs som ett attraktivt resande. Allt fler söker upplevelser som känns meningsfulla, äkta och personligt relevanta – inte bara platser att besöka, utan något att känna igen sig i, lära av eller må bra genom.

Samtidigt förändras marknaden demografiskt. En åldrande befolkning driver ökad efterfrågan på trygghet, kvalitet och tillgänglighet, medan yngre generationer förväntar sig digital smidighet, flexibilitet och tydliga värderingar. Social hållbarhet, lokal förankring och inkludering blir därmed centrala delar av destinationens attraktionskraft – inte tillägg.

Konsekvenser för Sverige som destination

- Sverige har starka förutsättningar att möta efterfrågan på naturnära, meningsfulla och hållbara upplevelser.
- Fysisk tillgänglighet, trygghet och kvalitet blir avgörande för att attrahera äldre och köpstarka målgrupper.
- Yngre resenärer väntar sig digitalt smidiga, visuellt starka och värderingsdrivna erbjudanden.
- Lokal förankring och acceptans blir kritiska för långsiktig positiv utveckling av besöksmål.
- Svenska värden som öppenhet, jämlikhet och närhet till natur kan omsättas till tydliga konkurrensfördelar.

8 sociala trender

1. Värderingsdrivet resande och krav på autenticitet

Global utblick:
Moderna konsumenter väljer i allt högre grad destinationer och varumärken som speglar deras egna etiska och sociala värderingar. Denna sociala trend innebär en förskjutning från ytlig massturism till en önskan om genuint utbyte med lokala kulturer och samhällen. Drivkraften är en ökad medvetenhet om resandets sociala påverkan och en vilja hos resenären att bidra till något meningsfullt. Aktörerna på marknaden söker efter transparenta företag som tar ett tydligt ansvar för både miljö och lokalsamhälle.

Undersökningar visar att turister i högre grad granskar destinationers sociala hållbarhet innan de bokar sin resa. Man ser en trend där sociala rekommendationer från likasinnade nätverk väger tyngre än traditionell marknadsföring. Det handlar om att hitta unika berättelser och möten som inte upplevs som iscensatta för turister. Analyser pekar på att denna grupp resenärer ofta stannar längre på varje plats för att lära känna miljön och dess invånare. Aktörerna involverar även lokala hantverkare och producenter som blir en integrerad del av den totala turistupplevelsen. Slutligen skapar detta ett tryck på besöksnäringen att vara radikalt ärlig och konsekvent i sin kommunikation mot gästen.

Möjlig effekt för Sverige:
För Sverige innebär detta en unik möjlighet att lyfta fram landets sociala värden, jämställdhet och öppna livsstil som en stark konkurrensfördel. Det kräver att svenska turismföretag kan dokumentera sitt sociala ansvarstagande på ett trovärdigt sätt för att locka de medvetna målgrupperna. Autenticiteten i det svenska värdskapet blir en nyckelprodukt som är svår att kopiera för andra destinationer. Det kan leda till att mindre kända orter i Sverige får ett uppsving om de kan erbjuda genuina och lokalt förankrade upplevelser. Långsiktigt bidrar detta till en mer socialt hållbar besöksnäring som vilar på en stark lokal acceptans i hela landet.

Källor:
Euromonitor International: https://www.euromonitor.com
Trendwatching: https://www.trendwatching.com
Euromonitor International: https://www.euromonitor.com
Marknad och märkning: https://www.mtm.se

2. Hälsa och välmående genom naturnära upplevelser

Global utblick:
Det finns en kraftig social trend där hälsa och välmående ses som det primära syftet med

resandet. Rapporter betonar turismens roll för att motverka stress och främja mental återhämtning i en uppkopplad värld. Drivkraften är den växande psykiska ohälsan globalt och behovet av tystnad och ren luft som kontrast till urbana miljöer. Aktörerna är ofta specialiserade på wellness och naturbaserad rehabilitering som lockar en köpstark målgrupp.

Man ser en trend där gäster efterfrågar skräddarsydda aktiviteter som främjar både fysisk och mental styrka. Det handlar om allt från skogsbad till digital detox där man kopplar ner från tekniken för att koppla upp mot naturen. Data visar att wellness-resenärer stannar längre och spenderar mer än genomsnittsturisten. Samtidigt ställs krav på att dessa upplevelser är vetenskapligt underbyggda och etiskt utförda i känsliga miljöer. Myndigheter följer noga turismens effekter på folkhälsan och ser sektorn som en del av den förebyggande vården. Slutligen leder detta till att naturresurser ses som en social infrastruktur för hälsa.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige har genom sin unika natur och allemansrätt en särställning för att locka globala wellness-turister som söker tystnad och renhet. Det kan leda till nya typer av samarbete mellan den svenska besöksnäringen och hälsosektorn. Svenska företag behöver utveckla mer professionella koncept kring naturbaserad hälsa för att möta den internationella konkurrensen. Det ställer krav på att vi i Sverige värnar tystnaden och de orörda områdena som en strategisk tillgång för hela näringen. Långsiktigt kan detta stärka Sveriges varumärke som en destination för livskvalitet och långsiktigt välmående.

Källor:
WHO: https://www.who.int
Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

3. Den åldrande befolkningens krav på trygghet och kvalitet

Global utblick:
Den globala befolkningen blir allt äldre, vilket skapar en stor och köpstark målgrupp av mogna resenärer med specifika krav. Denna trend handlar om resenärer som har både tid och resurser att resa ofta, men som prioriterar trygghet och hög servicekvalitet. Drivkraften bakom trenden är förbättrad folkhälsa som gör att människor är aktiva längre upp i åldrarna. Aktörerna involverar researrangörer och hotellkedjor som nu anpassar sina produkter för att möta behoven hos den så kallade silverekonomin som tenderar att efterfråga mer personlig service och bekväma transportlösningar.

Man ser en trend där mogna besökare väljer destinationer som erbjuder kulturellt djup och historisk förankring. Det handlar också om ett behov av tydlig och tillgänglig information

under hela kundresan. Rapporter lyfter fram vikten av att erbjuda flexibla resplaner som tillåter ett lugnare tempo. Myndigheter fokuserar på att förbättra tillgängligheten i offentliga miljöer för att välkomna denna växande grupp. Sammanfattningsvis är den äldre generationen en stabiliserande och ekonomiskt viktig faktor för turismens framtid.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige har med sin höga levnadsstandard och goda infrastruktur stora möjligheter att locka den köpstarka seniormarknaden från hela världen. Det ställer krav på att svenska turistmål investerar i fysisk tillgänglighet och tydlig skyltning för att vara attraktiva. Svenska hotell och restauranger kan behöva anpassa sitt serviceutbud för att möta kraven på högre personlig uppmärksamhet och kvalitet. Det ger möjligheter att utveckla fler nischade kulturresor i Sverige som tilltalar den mogna målgruppens intressen. Långsiktigt bidrar detta till att jämna ut säsongsvariationerna i svensk turism, då seniorer ofta reser utanför högsäsong.

Källor:
DESA: https://www.un.org/development/desa/en/
OECD Tourism: https://www.oecd.org/cfe/tourism/
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
WHO: https://www.who.int

4. Generation Z:s värderingsstyrda och digitala resepreferenser

Global utblick:
Den yngre generationen, Generation Z, omformar nu resandets karaktär genom sina digitala livsstilar och starka värderingar. Denna trend handlar om resenärer som är födda in i en digital värld och som ser resor som en form av självförverkligande och social delning. Drivkraften är en önskan om autentiska, Instagram-vänliga, men samtidigt miljömässigt försvarbara upplevelser. Aktörerna är ofta unga influencers och digitala plattformar som sätter trenderna för var och hur man ska resa. Denna grupp undviker i hög grad traditionella paketresor till förmån för skräddarsydda och unika äventyr.

Man ser en trend där digital smidighet vid bokning och betalning är en absolut hygienfaktor för att locka de yngre. Det handlar också om ett stort fokus på social rättvisa och att turismen ska ha en positiv lokal påverkan. Myndigheter arbetar för att förstå denna grupps beteenden för att kunna styra framtidens turismutveckling. Slutligen är denna generation den mest rörliga men också den mest krävande i termer av transparens och äkthet.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige måste digitalisera hela sin besöksnäring för att förbli relevant för den yngre generationen av resenärer. Det kräver att svenska destinationer blir bättre på att kommunicera sina hållbarhetsvärden på ett sätt som känns genuint och engagerande.

Svenska företag inom besöksnäringen kan behöva utveckla helt nya typer av boende- och aktivitetsformer som tilltalar den unga målgruppens livsstil. Det ställer krav på en hög grad av innovation och kreativitet i den svenska turismmarknadsföringen. Långsiktigt är förmågan att locka Generation Z avgörande för att bygga framtidens lojala kunder till Sverige.

Källor:
Ungdomsbarometern: https://www.ungdomsbarometern.se
Trendwatching: https://www.trendwatching.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Euromonitor: https://www.euromonitor.com

5. Urbaniseringens motvikt: längtan efter landsbygdens enkelhet

Global utblick:
Som en direkt motvikt till den globala urbaniseringen växer en social längtan efter det enkla och genuina livet på landsbygden. Denna trend rör turister som söker sig bort från städernas brus till glesbygdens lugn och närhet till naturen. Drivkraften är behovet av avkoppling från ett hektiskt stadsliv och en önskan om att återupptäcka sina rötter. Aktörerna involverar småskaliga turismföretagare på landsbygden som erbjuder unika upplevelser som bondgårdsbesök eller hantverkskurser.

Landsbygden ses som en arena för autenticitet som inte längre finns i de standardiserade städerna. Man ser en trend där resenärer vill lära sig om lokala traditioner och delta i det dagliga livet på landsbygden. Det handlar om att värdera det lokala ursprunget och stödja de små producenterna genom sin konsumtion. Rapporter visar att resande i närområdet ökar i popularitet som ett socialt val. Myndigheter ser landsbygdsturismen som ett sätt att främja regional integration och social sammanhållning. Sammanfattningsvis är landsbygden den nya statusdestinationen för den medvetna urbana befolkningen.

Möjlig effekt för Sverige:
Sveriges vidsträckta landsbygd och vackra naturreservat har en enorm potential att attrahera både inhemska och internationella besökare. Det kan leda till att gamla hantverk och lokala mattraditioner i Sverige får en ny ekonomisk och social betydelse. Svenska småföretagare på landsbygden behöver dock stöd med digital synlighet för att nå ut till de urbana kunderna. Det ställer krav på en fungerande infrastruktur även i glesbefolkade delar av Sverige för att välkomna besökare. Långsiktigt bidrar detta till en mer levande och socialt hållbar svensk landsbygd genom hela året.

Källor:
Trendwatching: https://www.trendwatching.com

Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

6. Digitalt nomadskap och det gränslösa arbetslivet

Global utblick:
Möjligheten till distansarbete har skapat en social klass av digitala nomader som kombinerar yrkesliv med att resa och bo på olika platser. Denna trend handlar om människor som inte längre är bundna till ett kontor utan ser hela världen som sin potentiella arbetsplats. Drivkraften är den tekniska utvecklingen kombinerat med en social önskan om större frihet och balans i livet. Aktörerna är ofta högutbildade professionella inom tech och media som stannar längre på varje destination än vanliga turister. Dessa resenärer kräver hög digital standard men också sociala sammanhang på de platser de besöker.

Man ser en trend där hotell och destinationer anpassar sig genom att erbjuda gemensamma arbetsytor (co-working). Det handlar om att skapa en miljö där arbete och fritid kan flyta samman på ett socialt hållbart sätt. Data visar att digitala nomader bidrar till den lokala ekonomin genom sitt långvariga spenderande. Myndigheter arbetar för att förenkla regelverken för dessa långtidsbesökare genom specifika visum. Sammanfattningsvis suddas gränserna mellan turism och boende ut för en växande del av befolkningen.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige kan locka internationella talanger genom att erbjuda inspirerande arbetsmiljöer i vacker natur eller i moderna städer. Det ger svenska destinationer en chans att öka beläggningen under längre perioder utanför de traditionella semesterveckorna. Svenska företag behöver utveckla erbjudanden som kombinerar boende med snabbt internet och nätverksmöjligheter. Det ställer krav på att svenska regler för uthyrning och försäkringar är anpassade för denna nya typ av rörlig arbetskraft. På lång sikt kan detta stärka Sveriges bild som ett innovativt och livsvänligt land för globala talanger.

Källor:
Trendwatching: https://www.trendwatching.com
Future Today Institute: https://www.futuretodayinstitute.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se

7. Kulturturismens roll för social sammanhållning och identitet

Global utblick:
Kulturturismen får en allt viktigare roll för att främja social sammanhållning och bevara den

lokala identiteten i en globaliserad värld. Denna trend handlar om resenärer som söker efter kulturellt djup, historisk kunskap och meningsfulla konstupplevelser. Drivkraften är ett behov av att förstå sin egen och andras historia för att bygga empati och gemenskap. Aktörerna involverar museer, historiska platser och lokala konstnärer som öppnar upp sina verksamheter för besökare. Kulturarvet kan användas för att berätta unika historier som lockar besökare år efter år.

Man ser en trend där kulturella evenemang fungerar som mötesplatser mellan lokalbefolkning och turister. Det handlar om att vårda det levande kulturarvet så att det förblir relevant även för framtida generationer. Rapporter visar att kulturturister ofta är mer intresserade av kvalitet och autenticitet än av pris. Myndigheter ser kulturturismen som ett sätt att stärka landets *mjuka makt* och internationella anseende. Sammanfattningsvis är kulturen den själ som ger en destination dess unika karaktär.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige kan genom att lyfta fram sitt rika kulturarv och sin moderna konstscen attrahera en medveten internationell publik. Det kan leda till att mindre svenska museer och kulturarvsplatser får en ökad betydelse för den lokala utvecklingen. Svenska aktörer behöver bli bättre på att paketera kulturupplevelser så att de blir tillgängliga och intressanta för en global marknad. Det ställer krav på en tät samverkan mellan kultursektorn och besöksnäringen i Sverige. Långsiktigt bidrar detta till att bevara och utveckla den svenska kulturen som en levande och ekonomiskt bärkraftig kraft.

Källor:
UN Tourism: https://www.unwto.org
Statistiska centarlbyrån: https://www.scb.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

8. Inkludering och universell design som social nödvändighet

Global utblick:
Det finns ett växande socialt krav på att turismen ska vara inkluderande och tillgänglig för alla människor, oavsett fysisk förmåga eller bakgrund. Denna signal handlar om att designa destinationer och upplevelser så att de kan användas av alla utan behov av speciallösningar. Drivkraften är en ökad medvetenhet om mänskliga rättigheter och de sociala vinsterna med ett öppet samhälle. Aktörerna är allt från arkitekter och stadsplanerare till servicepersonal som arbetar för ett jämlikt bemötande. Universell design förbättrar upplevelsen för alla gäster, inklusive barnfamiljer och äldre.

Man ser en trend där information om tillgänglighet blir en avgörande faktor vid val av resmål

i sociala medier. Det handlar om att ta bort de hinder som i onödan exkluderar stora grupper från att delta i det sociala livet på en destination. Rapporter visar att företag som prioriterar inkludering får högre betyg i gästnöjdhet och ökad lojalitet. Myndigheter ställer nu högre krav på tillgänglighet vid beviljande av statliga stöd till turismprojekt. Sammanfattningsvis är inkludering inte längre ett tillval utan en grundförutsättning för ett modernt värdskap.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige har med sitt starka fokus på jämlikhet och tillgänglighet en stor möjlighet att positionera sig som världsledande inom inkluderande turism. Det ställer krav på att svenska turistmål genomför fysiska och digitala anpassningar för att leva upp till de sociala förväntningarna. Svenska företag behöver utbilda sin personal i inkluderande bemötande för att alla gäster ska känna sig välkomna. Det kan leda till att Sverige attraherar helt nya kundgrupper som tidigare haft svårt att hitta fungerande resmål internationellt. Långsiktigt stärker detta den sociala hållbarheten i den svenska besöksnäringen och bidrar till ett mer rättvist samhälle.

Källor:
UN Tourism: https://www.unwto.org
WHO: https://www.who.int
Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

T - Teknologiska trender

Inledning och nulägesanalys

Digitalisering, data och ny teknik omformar hela resandets logik – från inspiration och bokning till upplevelse på plats och delning efter hemkomst. Artificiell intelligens, automatisering och uppkopplade system gör det möjligt att skapa mer personliga, effektiva och sömlösa kundresor i realtid. Inom transportsektorn driver tekniken utvecklingen av fossilfria alternativ och effektiva lösningar som minskar trösklarna för resande.

Samtidigt växer framväxten av så kallade smarta destinationer, där data används för att styra flöden och optimera resurser. Teknik som Internet of Things (IoT) – uppkopplade sensorer och system – möjliggör mer effektiv drift och bättre beslutsunderlag. I takt med detta ökar också kraven på digital kompetens, datakvalitet, gemensam infrastruktur och cybersäkerhet.

Konsekvenser för Sverige som destination

- Sveriges höga digitala mognad ger goda möjligheter att ta en ledande position inom detta område.
- Data och AI kan bidra till bättre besöksstyrning och jämnare spridning av turism över landet.
- Små och medelstora företag behöver stöd för att ta tillvara teknikens möjligheter.
- Gemensam digital infrastruktur blir avgörande för en sammanhållen och bokningsbar destination.
- Cybersäkerhet och digitalt förtroende blir centrala konkurrensfaktorer.

8 tekniska trender

1. Artificiell intelligens för hyperpersonalisering av kundresan

Global utblick:
Artificiell intelligens (AI) används nu för att skapa extremt skräddarsydda upplevelser för varje enskild resenär under hela kundresan. Genom att analysera stora mängder beteendedata kan systemen förutse kundens behov och erbjuda relevanta förslag i realtid. Denna tekniska signal innebär att traditionell massmarknadsföring ersätts av en digital interaktion anpassad för en person. Aktörerna bakom tekniken är globala tech-företag som integrerar sina lösningar i bokningsplattformar och reseappar. Drivkraften är konsumenternas krav på enkelhet och att snabbt hitta rätt i ett enormt globalt utbud. Generativ AI kan skapa personliga reseguider som känns mänskliga i sin ton och förståelse.

Man ser en trend där tekniken även optimerar prissättning och tillgänglighet för att maximera intäkterna för företagen. Analytiker pekar på att AI blir en nödvändighet för att hantera den växande komplexiteten i digital hantering. Företag som inte adapterar tekniken riskerar att bli osynliga för framtidens digitala konsumenter. Slutligen skapar AI en ny standard för kundservice som är tillgänglig dygnet runt på alla språk utan mänsklig inblandning.

Möjliga effekt för Sverige:
För den svenska besöksnäringen innebär detta att man måste uppgradera sin digitala kompetens omedelbart för att förbli relevant i internationella sökmotorer. Det ger fantastiska möjligheter att marknadsföra unika svenska nischer mot exakt rätt målgrupper globalt med hög precision. Små företag i Sverige kan använda AI för att automatisera administration och lägga mer tid på det personliga värdskapet. Det ställer krav på att vi i Sverige har en fungerande och öppen digital infrastruktur för datadelning. Långsiktigt kan AI bidra till att göra Sverige till en betydligt mer användarvänlig och effektiv destination för utländska gäster.

Källor:
Stanford AI Report: https://ai.stanford.edu
Capgemini: https://www.capgemini.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

2. Smarta destinationer och datadriven flödeshantering

Global utblick:
Utvecklingen av så kallade smarta destinationer tar fart där data används för att styra turistströmmar och optimera resurshantering på lokal nivå. Informationsflödet rör realtidsdata från sensorer, mobila nätverk och bokningssystem för att förstå besökarnas

exakta rörelsemönster. Drivkraften är behovet av att hantera trängsel på populära platser och minska turismens belastning på lokal infrastruktur. Aktörerna involverar destinationsbolag, teknikföretag och lokala myndigheter som samarbetar kring gemensamma digitala plattformar.

Man ser en trend där besökare får information direkt i sina telefoner om mindre belastade alternativ för att undvika köer. Det handlar om att använda teknik för att förbättra både gästens upplevelse och invånarnas livskvalitet genom smart planering. Smarta destinationer har lättare att locka till sig framtida investeringar genom att visa på konkret effektivitet. Samtidigt ställs krav på ökad säkerhet kring hanteringen av personuppgifter och digital integritet. Myndigheter tar fram nationella riktlinjer för hur digital hantering av turismdata ska ske på ett ansvarsfullt sätt. Slutligen leder detta till en mer professionell och datadriven förvaltning av attraktiva turistmål.

Möjlig effekt för Sverige:
Svenska destinationer kan genom smart flödeshantering undvika överturism i känsliga områden som populära nationalparker eller skärgårdsöar. Det ger svenska kommuner bättre verktyg för att planera underhåll och resurser baserat på faktiska och förutspådda besökarantal. Investeringar i gemensamma digitala plattformar kan sänka kostnaderna för enskilda småföretag i den svenska besöksnäringen. Det ställer krav på ökad teknisk kompetens hos personalen i svenska turistorganisationer för att kunna analysera datan rätt. På lång sikt stärker detta Sveriges position som en modern och välorganiserad destination som sätter besökaren i centrum.

Källor:
OECD Tourism: https://www.oecd.org/cfe/tourism/
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se

3. Fossilfria transportteknologier och den gröna mobilitetsrevolutionen

Global utblick:
Den tekniska utvecklingen av fossilfria transporter accelererar nu kraftigt för att möta framtida miljökrav. Denna tekniska trend handlar om introduktionen av eldrivna flygplan, vätgasdrivna fartyg och autonoma elektriska skyttlar. Drivkraften är de internationella klimatmålen och ett behov av att drastiskt minska transportsektorns totala utsläpp. Aktörerna involverar fordonstillverkare, flygbolag och innovativa startup-bolag som tävlar om att leda den gröna omställningen. Regionalt elflyg kan till exempel öppna upp helt nya resvägar till tidigare svårtillgängliga områden.

Man ser en trend där hållbar mobilitet blir en integrerad del av destinationsupplevelsen genom smidiga digitala tjänster. Det handlar om att skapa en sammanhållen kundresa där det miljövänliga valet också är det snabbaste och enklaste. Rapporter belyser behovet av en massiv utbyggnad av laddinfrastruktur på strategiska platser för turismen. Tekniken möjliggör också mer exakt mätning av koldioxidavtrycket för varje enskild resa. Sammanfattningsvis är den gröna mobilitetstekniken förutsättningen för framtidens rörlighet.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige har en enorm möjlighet att bli en global testmarknad för elflyg och fossilfria sjötransporter tack vare sin geografi. Det kan göra att avlägsna svenska fjällorter och skärgårdsdestinationer blir betydligt mer tillgängliga utan negativ miljöpåverkan. Svenska företag inom besöksnäringen måste proaktivt investera i laddlösningar för att kunna välkomna de nya typerna av fordon. Det ställer krav på nya typer av partnerskap mellan svenska turistaktörer och teknikleverantörer inom transportsektorn. Långsiktigt kan detta göra Sverige till världens främsta destination för helt fossilfritt och smidigt resande.

Källor:
IATA: https://www.iata.org
Vägtransporter: https://www.trafikverket.se
Branschflyg: https://flygsport.se/
Transportstyrelsen: https://www.transportstyrelsen.se

4. Blockkedjeteknik för säkra transaktioner och identitetshantering

Global utblick:
Blockkedjeteknik börjar nu användas praktiskt inom turismen för att skapa säkra betalningar och verifierade digitala identiteter. Denna trend rör decentraliserade system för bokningar, recensioner och lojalitetsprogram som inte kan manipuleras. Drivkraften är behovet av ökad säkerhet mot cyberbrott och en önskan om mer transparenta transaktioner utan mellanhänder. Aktörerna är innovativa fintech-bolag och stora resebolag som vill förbättra sina digitala ekosystem. Tekniken kan användas för att garantera att kundrecensioner är äkta och bygger på faktiska köp.

Man ser en trend där digitala identiteter på blockkedjan gör gränspassager och incheckningar betydligt snabbare och säkrare. Det handlar om att ge resenären full kontroll över sin egen data samtidigt som säkerheten för företagen ökar. Rapporter pekar på att tekniken kan minska bedrägerier vid onlinebokningar avsevärt. Myndigheter följer utvecklingen för att säkerställa att de nya systemen lever upp till legala krav på integritet. Sammanfattningsvis bygger blockkedjan en osynlig men nödvändig infrastruktur av förtroende i det digitala rummet.

Möjlig effekt för Sverige:
För svenska företag kan tekniken minska de ekonomiska riskerna vid internationella transaktioner och sänka avgifter till tredjeparter. Det ger svenska destinationer en chans att bygga upp mer trovärdiga lojalitetssystem för sina återkommande gäster. Sverige kan dra nytta av sin höga tekniska kompetens för att utveckla egna säkra lösningar för datadelning inom turism och besöksnäringen. Det ställer krav på att svenska aktörer vågar testa nya, decentraliserade affärsmodeller i samarbete med tech-sektorn. På lång sikt stärker detta Sveriges rykte som en teknologiskt avancerad och pålitlig nation att göra digitala affärer med.

Källor:
Future Tech Trends: https://www.futuretodayinstitute.com
Capgemini: https://www.capgemini.com
Program digital hantering: https://www.tillvaxtverket.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

5. Virtuell och förstärkt verklighet (VR/AR) som inspirations- och beslutsstöd

Global utblick:
Virtuell och förstärkt verklighet (VR/AR) har nu blivit tillräckligt avancerad, mer kostnadseffektiv och tillgängligt för att användas brett som ett verktyg för inspiration och beslutsstöd. Denna tekniska signal rör användningen av digitala "provresor" där gästen kan utforska hotellrum eller naturstigar innan de bokar. Drivkraften är ett behov av att minska osäkerheten hos kunden och kunna sälja in komplexa upplevelser mer målande. Aktörerna involverar destinationsbolag och marknadsföringsbyråer som skapar högupplöst interaktivt innehåll för mobiler och glasögon. Informationen visar hur AR kan användas på plats för att ge turister historisk guidning eller information direkt in synfältet.

Man ser en trend där museer och kulturarvsplatser använder tekniken för att väcka historien till liv genom digital storytelling. Det handlar om att förhöja den fysiska upplevelsen med digitalt mervärde som är både lärorikt och engagerande. Rapporter pekar på att denna teknik är särskilt effektiv för att locka teknikvana yngre generationer till traditionella besöksmål. Tekniken möjliggör också virtuella visningar för personer som har svårt att resa fysiskt, vilket främjar inkludering. Sammanfattningsvis suddar VR och AR ut gränserna mellan den digitala och den fysiska reseupplevelsen.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige kan använda VR för att visa upp den unika svenska naturen och norrskenet för potentiella gäster på andra sidan jordklotet. Det ger svenska kulturinstitutioner en möjlighet

att bli mer interaktiva och locka fler internationella besökare genom AR-baserade guider. Svenska företag behöver investera in högkvalitativt digitalt innehåll för att kunna konkurrera om kundernas uppmärksamhet in de virtuella kanalerna. Det ställer krav på kreativa samarbeten mellan den svenska besöksnäringen och landets starka spel- och techindustri. Långsiktigt bidrar detta till att göra Sverige till en mer levande och spännande destination även in den digitala världen.

Källor:
Capgemini: https://www.capgemini.com
Future Today Institute: https://www.futuretodayinstitute.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

6. Robotisering och automatisering i tjänsteproduktionen

Global utblick:
Robotisering och automatisering tar över allt fler repetitiva uppgifter inom hotell, restaurang och transport för att öka effektiviteten. Denna trend handlar om allt från städrobotar och automatiserade incheckningskiosker till robotstyrda kök som lagar mat. Drivkraften är behovet av att sänka driftskostnaderna och hantera den akuta kompetensbristen inom enklare serviceyrken. Aktörerna är internationella hotellkedjor och teknikleverantörer som utvecklar service-robotar anpassade för mänskliga miljöer. Informationen visar att automatisering kan förbättra logistiken och låta personalen lägga mer tid på det personliga värdskapet.

Man ser en trend där gäster uppskattar smidigheten i automatiserade tjänster så länge de fungerar felfritt och sparar tid. Det handlar om att integrera tekniken så att den kompletterar den mänskliga servicen snarare än att helt ersätta den. Rapporter lyfter fram vikten av att bibehålla en mänsklig känsla i varumärket trots en hög grad av automatisering. Tekniken kan även förbättra arbetsmiljön genom att ta över tunga och monotona moment i den dagliga driften. Sammanfattningsvis är robotisering en nödvändig anpassning till den nya ekonomiska verkligheten.

Möjlig effekt för Sverige:
För svenska hotell och restauranger kan automatisering vara nyckeln till att behålla konkurrenskraften trots höga nationella personalkostnader. Det kan leda till att nya typer av helt automatiserade budgetkoncept växer fram i Sverige, vilket lockar mer priskänsliga resenärer. Svenska anställda behöver vidareutbildas för att kunna hantera och samarbeta med den nya tekniken på ett effektivt sätt. Det ställer krav på att svenska företag hittar rätt balans mellan teknik och personlig service för att inte tappa sin själ. Långsiktigt leder detta till

en mer effektiv och modern besöksnäring som kan leverera hög kvalitet till rimliga priser.

Källor:
Stanford AI Report: https://ai.stanford.edu
Capgemini: https://www.capgemini.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Statista Food&B: https://www.statista.com

7. Internet of Things (IoT) för resursoptimering på destinationer

Global utblick:
Internet of Things (IoT) används för att göra turistanläggningar mer intelligenta genom att koppla upp fysiska föremål till nätet. Denna trend rör system som automatiskt styr belysning, värme och ventilation baserat på faktiskt utnyttjande. Drivkraften är behovet av att drastiskt minska energiförbrukningen och driftskostnaderna i stora anläggningar. Aktörerna är fastighetsägare och teknikföretag som samarbetar för att skapa mer resurseffektiva miljöer för turismen. Sensorer kan förutse när utrustning behöver underhållas innan den går sönder, vilket sparar stora kostnader.

Man ser en trend där gästen själv kan styra hela sitt rum via en app, vilket ökar känslan av kontroll och komfort. Det handlar om att mäta och optimera varje del av resursförbrukningen, från vatten till el, i realtid. Dessa system genererar stora mängder data som kan användas för att förbättra hela gästupplevelsen. Myndigheter ställer krav på att offentliga turistanläggningar använder IoT för att bidra till nationella energimål. Sammanfattningsvis gör IoT besöksnäringen både smartare, grönare och mer lönsam på sikt.

Möjlig effekt för Sverige:
För den svenska besöksnäringen innebär IoT-investeringar en möjlighet att sänka sina energikostnader avsevärt, särskilt under kalla vintermånader. Det stärker Sveriges profil som ett föregångsland inom miljöteknik och hållbart byggande, vilket lockar medvetna internationella gäster. Svenska företag behöver uppgradera sina anläggningar med modern sensorteknik för att inte hamna efter i effektivitetsracet. Det ställer krav på ny teknisk kompetens hos driftansvariga och fastighetsskötare. Långsiktigt leder detta till en mer hållbar och ekonomiskt robust besöksnäring i hela landet.

Källor:
Capgemini: https://www.capgemini.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Climate Change IPCC: https://www.ipcc.ch

8. Cybersäkerhet som fundament för digitalt förtroende

Global utblick:
Cybersäkerhet har blivit en av de mest kritiska tekniska frågorna i takt med att turismen blir helt beroende av digitala system. Denna trend handlar om att skydda besöksnäringens infrastruktur och gästernas personuppgifter mot globala cyberattacker. Drivkraften är den ökande digitaliseringen av bokningar, betalningar och identitetshantering som gör sektorn till ett attraktivt mål för kriminella. Aktörerna involverar IT-säkerhetsföretag och myndigheter som arbetar för att stärka den digitala resiliensen i samhället. Informationen belyser att ett enda dataintrång kan skada en destinations eller ett företags rykte för lång tid framöver.

Man ser en trend där företag investerar allt mer i avancerade system för hotdetektering och kryptering av kunddata. Det handlar om att bygga in säkerhet direkt i designen av alla nya digitala tjänster för turismen. Rapporter betonar vikten av att utbilda all personal i att känna igen digitala bedrägeriförsök och hantera data säkert. Denna tekniska faktor är nu en absolut förutsättning för att bibehålla gästernas förtroende i en uppkopplad värld.
Sammanfattningsvis är cybersäkerhet den osynliga men viktigaste skölden för den moderna turism och besöksnäringen.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige kan dra nytta av sitt nationella rykte som ett land med hög IT-säkerhet och pålitlighet för att locka affärsresenärer och internationella möten. Det kräver att svenska turismföretag ser cybersäkerhet som en strategisk ledningsfråga och inte bara en teknisk IT-detalj. Ett gemensamt svenskt nätverk för delning av säkerhetsinformation inom besöksnäringen skulle kunna stärka hela landets motståndskraft. Det ställer krav på att vi i Sveriges internationella marknadsföring vågar lyfta fram digital trygghet som en svensk konkurrensfördel. Långsiktigt är ett extremt högt digitalt förtroende avgörande för att Sverige ska förbli en ledande modern turistnation.

Källor:
Future Tech Trends: https://www.futuretodayinstitute.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Myndigheten för civilt försvar: https://www.mcf.se

E - Miljömässiga trender (environmental)

Inledning och nulägesanalys

Klimatförändringar, naturresurser och ökade hållbarhetskrav förändrar snabbt förutsättningarna för global turism. Miljön påverkar i dag direkt var människor reser, när de reser och vilka destinationer som upplevs som attraktiva, trygga och långsiktigt hållbara. Extremväder, förändrade säsonger och förlust av biologisk mångfald ritar om turismkartan. Samtidigt skärps kraven på cirkulära lösningar, minskade utsläpp och transparent hållbarhetsarbete. Man ser också en kraftig trend mot regenerativ turism där besökaren förväntas bidra aktivt till att förbättra miljön. För destinationer handlar det inte om att kommunicera ambition – utan att visa konkret och mätbar påverkan.

Konsekvenser för Sverige som destination

- Sverige kan stärka sin position som en sval, trygg och naturnära destination i ett förändrat klimat.
- Den svenska naturen blir en ännu mer central tillgång – och kräver aktivt skydd och långsiktig förvaltning.
- Ökat intresse för svalare resmål kan skapa nya möjligheter men också ökat tryck på känsliga områden.
- Klimatanpassning av infrastruktur och besöksmål blir en viktig framtidsfråga.
- Miljöcertifiering, transparens och bevisbarhet blir avgörande för internationell konkurrenskraft.

8 miljömässiga trender

1. Klimatförändringarnas påverkan på resmönster och coolcations

Global utblick:
Den globala uppvärmningen förändrar grunden för var och när människor väljer att resa genom uppkomsten av nya resmönster. Informationsflödet visar hur extrema väderhändelser som värmeböljor i söder tvingar fram en förflyttning mot nordligare och svalare breddgrader. Denna miljömässiga signal innebär att traditionella semesterdestinationer tappar sin attraktionskraft till förmån för mer stabila klimat. Drivkraften är det fysiska behovet av behagligare temperaturer och en ökad personlig säkerhet vid resor. Aktörerna som bevakar utvecklingen rapporterar om stora skiften i turistflödena under de hetaste sommarmånaderna.

Man ser en trend där begreppet *coolcation* blir en etablerad strategi för länder i norra Europa. Analytiker betonar att destinationer i norr måste anpassa sin infrastruktur för att hantera ett ökat besökstryck under nya säsonger. Det handlar också om att politiskt planera för hur ökad turism kan kombineras med ett långsiktigt naturskydd. Rapporter ger vägledning för hur destinationer kan bygga upp sin resiliens mot klimatrelaterade risker. Slutligen innebär detta att klimatdata nu är ett av de absolut viktigaste beslutsunderlagen för turismens framtid.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige får en strategisk roll som ett av de mest eftertraktade sommarresmålen för en internationell publik som söker svalka och trygghet. Det ger unika möjligheter att utveckla nya typer av sommarprodukter som fokuserar på svensk natur och behagliga temperaturer. Samtidigt hotas den svenska vinterturismen i södra och mellersta Sverige av kortare säsonger, vilket kräver stora och snabba omställningar. Det ställer högre krav på svensk krisberedskap för att hantera risken för extrema väderhändelser i turisttäta områden. Långsiktigt stärks bilden av Sverige som en miljömässigt trygg och stabil hamn i en osäker omvärld.

Källor:
Climate Change IPCC: https://www.ipcc.ch
UN Environment Programme (UNEP): https://www.unep.org
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se

2. Regenerativ turism och aktivt bevarande av biodiversitet

Global utblick:
Trenden rör sig nu från passiv hållbarhet till aktiv regenerativ turism där målet är att förbättra den miljö man besöker. Det finns ett fokus på behovet av att återställa skadade ekosystem och skydda den lokala biologiska mångfalden. Drivkraften är insikten om att turismen har tärt på naturresurser och nu måste ge tillbaka för att säkra sin egen överlevnad. Aktörerna är miljömedvetna researrangörer och turister som vill delta i praktiskt naturvårdsarbete under sin resa.

Man ser en trend där destinationer profilerar sig genom sina konkreta framgångar i att bevara unika naturmiljöer. Det handlar om att skapa en djupare koppling mellan gästen och den lokala naturen genom utbildning och direkt delaktighet. Rapporter visar att naturbaserad turism ökar i betydelse som en både social och miljömässig drivkraft. Samtidigt ställs hårda krav på att näringen visar på faktiska och mätbara resultat för miljön. Myndigheter tar fram tydliga riktlinjer för hur turism kan kombineras med naturskydd på ett balanserat sätt. Slutligen leder detta till att naturupplevelsen får ett högre moraliskt och existentiellt värde för besökaren.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige kan genom sin unika natur och allemansrätt bli en global förebild för den nya regenerativa turismen. Det kan leda till nya spännande samarbetsformer mellan den svenska besöksnäringen och nationella naturvårdsorganisationer. Svenska turismföretag behöver utveckla innovativa produkter där gästen kan bidra praktiskt till den lokala miljöns bevarande. Det ställer krav på ökad kompetens hos svenska naturguider att förmedla djup kunskap om ekologi och hållbarhet. Långsiktigt bidrar detta till att skydda Sveriges mest värdefulla tillgångar samtidigt som det skapar mervärde för gästen.

Källor:
UNEP: https://www.unep.org
Naturvårdsverket: https://www.naturvardsverket.se
Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se

3. Cirkulär ekonomi och radikal resurseffektivitet i gastronomin

Global utblick:
Inom mat och dryck drivs nu en kraftfull utveckling mot cirkulära modeller för att helt eliminera matsvinn och spill. Denna miljömässiga signal handlar om att designa om köksprocesser så att alla resurser tas tillvara i slutna kretslopp. Drivkraften bakom trenden är både ekonomisk nödvändighet på grund av stigande priser och ett ökat miljöansvar. Aktörerna involverar restauranger, lokala matproducenter och tekniska innovatörer som

utvecklar lösningar för återvinning. Cirkulär hantering av livsmedel är en av de mest effektiva metoderna för att minska turismens klimatavtryck.

Man ser en trend där *zero waste* blir ett kvalitetsmått och en del av restaurangens profilering mot gästen. Det handlar om att använda lokala råvaror i säsong för att minska transportbehovet och stödja den lokala miljön. Rapporter pekar på att gäster i allt högre grad värderar hållbarhet och transparens i hela livsmedelskedjan. Myndigheter inför striktare regler för avfallshantering som tvingar branschen till snabbare anpassning. Sammanfattningsvis blir cirkulär gastronomi en central del av den miljömässiga turismen.

Möjlig effekt för Sverige: För Sverige ger den cirkulära matturismen stora möjligheter att stärka landets rykte som en hållbar gastronomisk destination. Det kan leda till nya lönsamma samarbeten mellan svenska turismaktörer och den innovativa livsmedelssektorn in Sverige. Svenska restauranger behöver dock investera in ny teknik och utbildning för att klara den praktiska omställningen till cirkulära system. Det ställer krav på att den nationella politiken stödjer utvecklingen av lokala kretslopp och infrastruktur för återvinning. Långsiktigt bidrar detta till att göra den svenska besöksnäringen mer resilient och miljömässigt ledande.

Källor:
Euromonitor: https://www.euromonitor.com
Statista Food&B: https://www.statista.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

4. Fossilfria transportlösningar och den gröna mobilitetsrevolutionen

Global utblick:
Hela transportsektorn genomgår nu en massiv omställning till fossilfria drivmedel för att rädda turismens rörlighet i framtiden. Denna trend handlar om introduktionen av hållbara biobränslen, el och vätgas inom flyg, väg och sjöfart. Drivkraften är de internationella klimatmålen och ett tvingande behov av att drastiskt minska turismens koldioxidutsläpp. Aktörerna involverar stora transportbolag och internationella organ som sätter de nya reglerna för hållbar rörlighet. Investeringar i grön infrastruktur prioriteras.

Man ser en trend där resenärer väljer transportsätt baserat på dess faktiska klimatavtryck, vilket gynnar tåg och moderna fartyg. Det handlar om att skapa en sömlös och hållbar kundresa där tekniken underlättar det miljösmarta valet. Rapporter belyser vikten av att bygga ut laddinfrastruktur på avlägsna turistorter för att möjliggöra elektrifierat resande. Tekniken möjliggör också mer transparent rapportering av utsläpp för både företag och enskilda gäster. Sammanfattningsvis är den gröna mobiliteten fundamentet för all framtida turismutveckling.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige har som ett föregångsland inom förnybar energi stora möjligheter att leda den gröna mobilitetsutvecklingen för turismen. Det kan göra att Sverige lockar fler internationella besökare som söker efter miljömässigt ansvarstagande resmål. Svenska transportbolag måste dock snabbt anpassa sina flottor för att inte förlora tillgänglighet när fossila bränslen fasas ut. Det ställer krav på kraftfulla nationella satsningar på laddinfrastruktur i hela Sverige, även utanför storstäderna. Långsiktigt kan detta göra Sverige till världens främsta destination för helt fossilfritt och hållbart resande.

Källor:
IATA: https://www.iata.org
IPCC: https://www.ipcc.ch
Vägtransporter: https://www.trafikverket.se
Branschflyg: https://flygsport.se/

5. Vattenbrist och intelligent resurshantering på destinationer

Global utblick:
Klimatförändringarna leder till ökad vattenbrist på många destinationer, vilket kräver helt nya system för intelligent resurshantering. Denna miljömässiga signal handlar om att minimera vattenförbrukningen inom boendesektorn genom smart teknik och återanvändning. Drivkraften bakom trenden är förändrade nederbördsmönster och risken för långvarig torka som drabbar både natur och näring. Aktörerna involverar hotelloperatörer, lokala myndigheter och teknikföretag som samarbetar för att spara på vattenresurserna. Turismens höga vattenförbrukning ifrågasätts allt mer av omvärlden och lokalbefolkningen.

Man ser en trend där gäster förväntar sig att destinationer hanterar vatten som den dyrbara och ändliga resurs det faktiskt är. Det handlar om att investera i modern teknik för gråvattenåtervinning och smarta sensorer som upptäcker läckor omedelbart. Rapporter visar att vattenbrist kan leda till sociala spänningar om turismens behov prioriteras framför lokalsamhällets. Myndigheter inför striktare krav på vattenhushållning vid beviljande av tillstånd för nya turistanläggningar. Sammanfattningsvis blir effektiv vattenhantering en förutsättning för framtida drift av turistmål.

Möjlig effekt för Sverige:
Även om Sverige historiskt haft god tillgång till vatten, innebär torrare somrar att svenska destinationer på öar och i vissa regioner måste investera i vattensmart teknik. Det ställer krav på att svenska företag i besöksnäringen tar ett proaktivt ansvar för sin vattenförbrukning för att bibehålla sin lokala acceptans. Sverige kan profilera sig som en destination som hanterar sina naturresurser på ett intelligent och ansvarsfullt sätt. Det leder till ett ökat intresse för

tekniska lösningar utvecklade i Sverige för global vattenbesparing inom turismen. Långsiktigt bidrar detta till att säkra Sveriges attraktionskraft även i ett framtida torrare klimat.

Källor:
IPCC: https://www.ipcc.ch
WHO: https://www.who.int
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Naturvårdsverket: https://www.naturvardsverket.se

6. Globala krav på miljöcertifiering och radikal transparens

Global utblick:
Det finns ett växande krav från både konsumenter och myndigheter på oberoende miljöcertifiering och total transparens. Denna trend handlar om att företag måste bevisa sina hållbarhetslöften genom certifierade system och mätbar data. Drivkraften bakom trenden är rädslan för *greenwashing* och ett ökat behov av ärlig information vid val av resmål. Aktörerna involverar internationella certifieringsorgan och stora bokningsplattformar som nu prioriterar märkta anläggningar. Informationen visar att en miljöcertifiering nu ses som en absolut nödvändig biljett för att få tillträde till den internationella resemarknaden.

Man ser en trend där miljödata integreras direkt i kundens digitala bokningsflöde för total transparens. Det handlar om att skapa en öppen och ärlig dialog med gästen om hela verksamhetens faktiska miljöpåverkan. Rapporter pekar på att certifierade företag har lättare att locka till sig både personal och framtida investeringar. Myndigheter driver på utvecklingen genom att kräva miljöredovisning som en del av de legala kraven på företag. Sammanfattningsvis blir transparens den nya standarden för förtroende i besöksnäringen.

Möjlig effekt för Sverige:
Svenska turismföretag som inte är certifierade riskerar att snabbt förlora sin synlighet på de viktiga internationella marknaderna. Det ger en ekonomisk fördel för de svenska aktörer som tidigt investerat i hållbarhetsarbete och har sin data i ordning. Sverige som destination kan profilera sig som världens mest transparenta och miljömässigt ärliga resmål genom gemensamma nationella system. Det ställer krav på att även små svenska företag har resurser och kunskap för att genomgå en certifieringsprocess. Långsiktigt bidrar detta till att höja kvaliteten och trovärdigheten för hela den svenska besöksnäringen globalt.

Källor:
UN Tourism: https://www.unwto.org
Marknad och märkning: https://www.mtm.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Euromonitor: https://www.euromonitor.com

7. Minskat beroende av engångsplast och förbättrad avfallshantering

Global utblick:
Det pågår en global kamp för att eliminera onödig engångsplast från besöksnäringen till förmån för cirkulära lösningar. Denna miljömässiga trend rör införandet av plastfria miljöer vid både boenden, transporter och stora evenemang. Drivkraften är den massiva föroreningen av haven och den ökande insikten om plastens skadliga inverkan på ekosystemen. Aktörerna involverar hotelloperatörer, flygbolag och leverantörer som nu byter ut plast mot naturliga och återvinningsbara material. Gäster uppfattar i allt högre grad plast som ett tecken på omodernt och ansvarslöst företagande.

Man ser en trend där destinationer inför lokala förbud mot plast för att skydda sina känsliga stränder och naturområden. Det handlar om att investera i modern avfallsteknik och att engagera gästerna i att minimera sitt eget skräp under resan. Rapporter visar att en ren miljö utan skräp är en av de absolut viktigaste faktorerna för hög gästnöjdhet. Myndigheter skärper kraven på producentansvar och avfallshantering som direkt påverkar besöksnäringens företag. Sammanfattningsvis är plastfrihet nu en grundläggande hygienfaktor för all seriös turism.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige har med sin fungerande infrastruktur för återvinning goda möjligheter att visa vägen mot en helt plastfri besöksnäring. Det ställer krav på att svenska aktörer arbetar aktivt med sina leverantörskedjor för att hitta hållbara alternativ till plastprodukter. Svenska kustdestinationer behöver öka sina insatser för att hålla stränder och hav miljömässigt rena för att förbli attraktiva resmål. Det ger en möjlighet att marknadsföra Sverige som en av världens renaste och mest välordnade destinationer. Långsiktigt bidrar detta till att skydda det svenska naturarvet och stärka landets miljömässiga trovärdighet.

Källor:
UNEP: https://www.unep.org
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Naturvårdsverket: https://www.naturvardsverket.se

8. Naturturismens roll i utbildning och ökad miljömedvetenhet

Global utblick:
Naturbaserad turism får en allt viktigare roll för att utbilda gäster om miljöutmaningar och öka deras personliga medvetenhet. Denna trend handlar om att använda naturupplevelsen som en arena för lärande och reflektion kring ekologi och hållbarhet. Drivkraften är behovet av att skapa en bredare folklig förankring för den nödvändiga miljömässiga omställningen i

samhället. Aktörerna är naturguider, forskare och miljöpedagoger som förvandlar resan till en meningsfull utbildningsupplevelse. Det har visat sig att turister som får lära sig om naturen ofta ändrar sitt beteende även efter hemkomsten.

Man ser en trend där vetenskaplig turism (citizen science) växer, där gäster deltar i att samla in viktig miljödata på plats. Det handlar om att skapa en emotionell och intellektuell koppling mellan människan och den sårbara planeten. Naturguider har en nyckelroll som inspiratörer och förändringsledare i samhället. Denna pedagogiska turism ökar gästens respekt för naturens bärkraft och värde. Sammanfattningsvis blir naturupplevelsen ett kraftfullt verktyg för miljöutbildning i stor skala.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige kan genom sin unika allemansrätt och fantastiska naturreservat bli världsledande inom denna typ av pedagogisk naturturism. Det ställer krav på att svenska naturguider får rätt utbildning för att kunna förmedla komplexa miljöfrågor på ett engagerande sätt. Det ger möjligheter för svenska destinationer att utveckla helt nya typer av certifierade naturupplevelser med fokus på lärande. Sverige kan locka en medveten internationell publik som söker efter meningsfullhet och personlig utveckling under sin semester. Långsiktigt bidrar detta till att stärka försvaret av det svenska naturarvet och främja en global hållbar utveckling.

Källor:
UNEP: https://www.unep.org
Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se
Naturvårdsverket: https://www.naturvardsverket.se

L - Juridiska trender (legal)

Inledning och nulägesanalys

Juridiska faktorer präglas i dag av ett ökande tryck på transparens och rättsligt skydd för både konsumenter och miljö. Internationella ramverk för turism sätter nu standarderna för hur länder ska hantera kriser och resenärers rättigheter på ett enhetligt sätt juridiskt. Inom EU drivs den juridiska utvecklingen av omfattande lagstiftning kring dataskydd, digitala tjänster och miljörapportering som påverkar hela branschens struktur. Man ser även en tydlig trend mot regleringar av delningsekonomin för att skapa mer rättvisa juridiska villkor mellan olika typer av aktörer.

Konsekvenser för Sverige som destination

För Sverige innebär det juridiska läget att företag måste investera i juridisk kompetens för att klara de nya kraven på hållbarhetsredovisning och transparens. Lagstiftning kring den svenska allemansrätten är en helt unik juridisk faktor som kräver en varsam hantering för att balansera rätten till naturupplevelser mot markägares legitima intressen. Förändringar i arbetsrätten och ett stärkt skydd för flexibel arbetskraft påverkar personalförsörjningen i en sektor med stora säsongsvariationer. De juridiska kraven på universell tillgänglighet innebär dessutom att svenska besöksmål måste genomföra fortsatta fysiska och digitala anpassningar för att uppfylla gällande lagstiftning.

8 juridiska trender

1. Harmoniserade internationella konsumentskyddslagar

Global utblick:
Internationella organ arbetar nu intensivt med att skapa en enhetlig juridisk kod för att skydda resenärer vid globala kriser och oförutsedda händelser. Detta innebär att turister ska

ha samma rättigheter till assistans och återbetalning oavsett vilket land de befinner sig i vid en nödsituation. Drivkraften är de juridiska osäkerheter och konflikter som uppstod under tidigare krisår, vilket skadade förtroendet för hela sektorn. Aktörerna bakom dessa ramverk är nationella justitiedepartement och internationella turistorganisationer som samarbetar för en säkrare marknad. Fokus är på att skapa tydliga avtalsvillkor och minimistandarder för juridisk hjälp till drabbade besökare. Man ser en trend där konsumenträtten stärks juridiskt för att öka tryggheten vid digitala bokningar över gränserna. Det handlar om att skapa en rättvis juridisk spelplan för både resenärer och tjänsteleverantörer i ett globalt perspektiv. Exempel är EU:s reviderade paketresedirektiv och förstärkta EU-passagerarrättigheter.

Analytiker pekar på att tydlig juridik är en absolut förutsättning för att den internationella turismen ska fortsätta växa hållbart. Många länder, framför allt i EU, implementerar nu dessa koder i nationell lagstiftning för att harmonisera reglerna. Slutligen skapar detta en tryggare miljö för konsumenten som minskar de juridiska hindren vid köpprocessen.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige måste säkerställa att nationella lagar är i linje med dessa internationella standarder för att förbli en attraktiv och pålitlig destination juridiskt. Det kan leda till striktare krav på svenska researrangörer att ha mer robusta ekonomiska garantier på plats vid oförutsedda händelser. För den utländska gästen innebär detta en juridisk trygghet vid valet av Sverige framför mindre reglerade marknader. Det juridiska ansvaret vid kriser blir tydligare för både företag och myndigheter, vilket underlättar hanteringen av svåra händelser. På sikt stärker detta förtroendet för den svenska besöksnäringen som en extremt professionell och juridiskt säker affärspart.

Källor:
UN Tourism Legal Framework: https://www.unwto.org/tourism-law
European Travel Commission (ETC): https://etc-corporate.org
UN Tourism: https://www.unwto.org
Tillväxtverketr: https://www.tillvaxtverket.se
European Council: consilium.europa.eu

2. Skärpta lagkrav på hållbarhetsrapportering och transparens

Global utblick:
Juridiska krav på hur företag rapporterar sin miljömässiga och sociala påverkan skärps nu genom nya direktiv, CSRD. Denna trend innebär att hållbarhetsredovisning blir en obligatorisk och juridiskt bindande del av årsredovisningen för allt fler företag inom turismen. CSRD

gäller, men omfattningen har minskat jämfört med det initiala förslagen och kravet har skjutits upp för många företag.

Drivkraften är behovet av att motverka *greenwashing* och ge investerare och konsumenter korrekt information om faktiska risker. Aktörerna är främst lagstiftare på nationell och internationell nivå som sätter ramarna för den nya rapporteringsstandarden. Informationen visar att företag måste redovisa sina koldioxidutsläpp och sin resurshantering på ett juridiskt mätbart sätt. Man ser en trend där juridisk efterlevnad blir en absolut förutsättning för att få tillgång till kapital och internationella samarbeten. Det handlar om att skapa en total juridisk transparens i hela leverantörskedjan, från boende till aktivitet. Myndigheter tar fram nationella riktlinjer för hur rapporteringen ska ske för att vara juridiskt giltig och jämförbar. Samtidigt ställs krav på oberoende juridisk granskning av företagens inlämnade hållbarhetsdata. Slutligen leder detta till att miljöansvar blir en ren juridisk risk snarare än bara ett frivilligt åtagande för företagsledningen.

Möjlig effekt för Sverige:
Svenska besöksnäringsföretag måste investera i juridisk kompetens och system för att klara den ökade rapporteringsbördan. Det kan leda till en betydande konkurrensfördel för de svenska aktörer som redan ligger långt framme i sitt hållbarhetsarbete juridiskt. Mindre svenska företag kan dock drabbas av höga administrativa kostnader för att uppfylla de nya, lagkraven. Sverige som destination kan profilera sig genom att ha världens mest transparenta och juridiskt reglerade hållbarhetsprofil mot kund. Långsiktigt skapar detta en mer seriös och framtidssäkrad besöksnäring i hela Sverige.

Källor:
ETC: https://etc-corporate.org
Marknad och märkning: https://www.mtm.se
Detaljhandelns lagstiftning: https://www.svenskhandel.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
European Council: consilium.europa.eu
Regeringen: regeringen.se
Grant Thornton: grantthornton.global

3. Reglering av digitala plattformar och delningsekonomi

Global utblick:
Det har införts nya juridiska ramverk för att reglera digitala plattformar och delningsekonomins roll inom besöksnäringen. Detta handlar om att skapa mer rättvisa juridiska villkor mellan traditionella hotell och privata uthyrare. Drivkraften är behovet av att kontrollera turistströmmar i städer och säkerställa korrekt beskattning och

säkerhetsstandarder. Aktörerna involverar nationella myndigheter och stora digitala plattformar som nu tvingas dela data juridiskt. Lagar begränsar nu omfattningen av privat uthyrning på vissa populära turistorter.

Man ser en trend där digitala plattformar får ett ökat juridiskt ansvar för det innehåll och de tjänster som förmedlas. Det handlar om att skydda konsumenten och den lokala bostadsmarknaden genom tydligare lagstiftning. Rapporter belyser vikten av att ha enkla och tydliga juridiska regler som är lätta för alla parter att följa. Myndigheter tar fram nya kontrollmekanismer för att säkerställa att reglerna efterlevs i praktiken. Sammanfattningsvis blir delningsekonomin en helt integrerad och juridiskt reglerad del av resemarknaden.

Möjlig effekt för Sverige:
I Sverige kan detta leda till nya nationella regleringar som tydliggör villkoren för privat uthyrning via globala plattformar. Det ger svenska hotell en mer rättvis konkurrenssituation juridiskt, vilket kan gynna långsiktiga investeringar i näringen. Svenska myndigheter behöver utveckla effektiva juridiska verktyg för att hantera datadelning från plattformarna på ett säkert sätt. Det ställer krav på att svenska städer kan använda lagen för att styra turismen på ett sätt som gynnar invånarna. Långsiktigt bidrar tydlig juridisk reglering till en stabilare och mer seriös besöksnäring i hela Sverige.

Källor:
Euromonitor: https://www.euromonitor.com
OECD: https://www.oecd.org
Detaljhandelns lagstiftning: https://www.svenskhandel.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

4. Dataskydd och integritetslagstiftning för AI-användning

Global utblick:
Lagstiftning kring dataskydd och integritet skärps nu för att reglera hur artificiell intelligens får användas, inte minst genom EU:s AI-förordning 2024/1689. Denna trend handlar om individens juridiska rätt till sin egen data och skydd mot obehörig profilering via AI-system. Drivkraften är den snabba tekniska utvecklingen som ställer helt nya krav på rättsligt skydd av den personliga integriteten. Aktörerna involverar integritetsskyddsmyndigheter och tech-företag som måste anpassa sina system till de nya lagarna.

Företag har nu har ett lagstadgat ansvar att vara transparenta med hur deras algoritmer fungerar mot kund. Man ser en trend där juridisk efterlevnad av dataskyddsregler blir en avgörande förtroendefråga för gästen. Det handlar om att balansera den tekniska

innovationens möjligheter mot individens lagliga rätt till privatliv. Rapporter belyser de höga juridiska sanktionerna för företag som missköter hanteringen av besökarnas personliga information. Myndigheter tar fram specifika riktlinjer för juridisk hantering av AI inom besöksnäringen för att guida företagen. Sammanfattningsvis blir digital juridik en hörnsten in det moderna turismföretaget.

Möjlig effekt för Sverige:
För svenska turismföretag innebär detta att alla nya digitala satsningar måste genomgå en noggrann juridisk prövning gällande dataskydd. Det kräver att svenska destinationer investerar i juridisk expertis för att kunna använda AI på ett lagligt och etiskt sätt. Sverige kan profilera sig som en digitalt trygg destination där besökarnas integritet skyddas genom starka lagar. Det ställer krav på att personalen i svensk besöksnäring får utbildning i praktisk juridisk hantering av personuppgifter. Långsiktigt stärks förtroendet för den svenska digitala besöksnäringen genom en oklanderlig juridisk standard.

Källor:
Future Tech Trends: https://www.futuretodayinstitute.com
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Capgemini: https://www.capgemini.com

5. Arbetsrättsliga förändringar och skydd för flexibel arbetskraft

Global utblick:
Det sker nu stora arbetsrättsliga förändringar för att juridiskt skydda den flexibla arbetskraften, skyddet för flexibel arbetskraft (säsongsanställda, visstidsanställda) inom turismens *gig-ekonomi*. Denna trend handlar om att juridiskt definiera anställningsförhållanden för personer som arbetar via digitala plattformar eller i säsong. Drivkraften är behovet av att säkerställa skäliga löner, social trygghet och en trygg arbetsmiljö för alla i näringen. Aktörerna är fackliga organisationer, arbetsgivare och lagstiftare som förhandlar om de nya juridiska spelreglerna.

Informationen belyser att en osäker juridisk ställning för arbetstagare leder till sämre kvalitet i gästbemötandet. Man ser en trend där nya lagar tvingar plattformar att ta ett större juridiskt ansvar för sina anslutna utförare. Det handlar om att skapa en juridiskt hållbar arbetsmarknad som lockar unga talanger till besöksnäringen på sikt. Rapporter visar att tydliga arbetsrättsliga regler är en förutsättning för en stabil och växande turistindustri. Myndigheter får i uppdrag att kontrollera efterlevnaden av de nya lagarna för att motverka osund konkurrens. Sammanfattningsvis blir arbetsrätten ett allt viktigare verktyg för att säkra kompetensförsörjningen juridiskt.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige har med sin starka tradition av kollektivavtal goda förutsättningar att implementera nya EU-regler på ett balanserat sätt. På kort sikt innebär utvecklingen dock ökade kostnader och minskad flexibilitet för en personalintensiv besöksnäring med stora säsongsvariationer, vilket ställer högre krav på personalplanering och juridisk kompetens. Svenska företag behöver därför se över sina avtal med säsongspersonal och i ökad utsträckning ta stöd av juridisk rådgivning för att undvika rättsliga risker. Samtidigt kan tydligare arbetsrättsliga ramar bidra till en mer stabil och välmående personalstyrka, högre servicekvalitet och ökat kundvärde. På längre sikt kan reformerna minska osund konkurrens, stärka konkurrenskraften för anpassningsbara aktörer och höja både statusen och den juridiska tryggheten för arbete inom svensk turism.

Källor:
ILO: https://www.ilo.org
Arbetsförmedlingen: https://www.arbetsformedlingen.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
Statistik: https://www.scb.se
Regeringen: regeringen.se
L&E Global, leglobal.law

6. Lagstadgade krav på universell tillgänglighet på turistanläggningar

Global utblick:
Det införs nu strikta lagstadgade krav på universell tillgänglighet på alla offentliga och kommersiella turistanläggningar. Det handlar om att alla besökare ska ha samma rättsliga rätt till tillträde oavsett fysiska förutsättningar. Drivkraften bakom trenden är internationella konventioner om mänskliga rättigheter och en önskan om ett inkluderande samhälle. Aktörerna involverar byggnadsnämnder, fastighetsägare och tillgänglighetsexperter som måste följa de nya lagarna.

Informationen visar att bristande tillgänglighet i framtiden kan leda till dryga böter och indragna tillstånd för verksamheten. Man ser en trend där juridiska standarder för tillgänglighet nu omfattar både den fysiska och den digitala miljön. Det handlar om att juridiskt säkerställa att ingen diskrimineras på grund av otillgängliga lokaler eller bokningssystem. Rapporter belyser hur tydliga lagkrav gör det enklare för arkitekter att planera rätt i alla nya turismprojekt. Myndigheter skärper kontrollerna för att se till att de legala kraven på tillgänglighet efterlevs i hela landet. Sammanfattningsvis är tillgänglighet nu ett tvingande lagkrav för all turismutveckling.

Möjlig effekt för Sverige:
För svenska besöksmål och hotell kan det innebära ett behov av att genomföra revisioner av sina anläggningar. Många krav gäller dock nya eller väsentligt ändrade anläggningar. Sverige kan använda sin strikta tillgänglighetslagstiftning som ett starkt argument i sin internationella marknadsföring. Det ställer krav på ökad juridisk kunskap hos svenska fastighetsägare och destinationsutvecklare om gällande standarder. Långsiktigt bidrar detta till en mer demokratisk och juridiskt hållbar besöksnäring i hela Sverige.

Källor:
WHO: https://www.who.int
UN Tourism: https://www.unwto.org
Detaljhandelns lagstiftning: https://www.svenskhandel.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se
European Council: consilium.europa.eu

7. Miljölagstiftning och juridiska krav på utsläppsreducering

Global utblick:
Det införs en kraftfull miljölagstiftning som ställer tvingande juridiska krav på radikala utsläppsreduceringar inom turismen. Denna signal handlar om lagar som reglerar koldioxidutsläpp från transporter, uppvärmning av lokaler och resursanvändning. Drivkraften är de internationella klimatavtalen och behovet av att juridiskt binda länderna till sina utlovade minskningar. Aktörerna involverar miljöministerier och internationella organ som förhandlar om de nya juridiska ramverken.

Företag som misslyckas med att nå sina utsläppsmål riskerar rättsliga påföljder. Man ser en trend där juridiska krav på användning av hållbara bränslen inom flyget skärps steg för steg. Det handlar om att juridiskt styra om hela näringen mot en koldioxidsnål framtid genom ekonomiska sanktioner. Rapporter belyser vikten av att företag har en juridiskt säkerställd metod för att mäta och redovisa sina utsläpp. Myndigheter tar fram nationella klimatlagar som direkt påverkar besöksnäringens långsiktiga investeringar. Sammanfattningsvis blir miljöjuridik den mest kraftfulla motorn i turismens omställning.

Möjlig effekt för Sverige:
Sverige, med en av världens mest ambitiösa klimatlagar, tvingar sin besöksnäring till en snabbare juridisk anpassning än i många konkurrentländer. Det kan leda till högre juridiska krav på svenska flygplatser och hamnar att erbjuda fossilfria alternativ till besökare. Svenska företag behöver integrera klimatjuridik i sin strategiska affärsplanering. Det ställer krav på en tät dialog mellan svenska lagstiftare och näringsliv för att säkra en rättvis omställning.

Långsiktigt är den svenska juridiska föregångsrollen en nyckel för att attrahera framtidens mest medvetna besökare.

Källor:
IATA: https://www.iata.org
IPCC: https://www.ipcc.ch
Branschflyg: https://flygsport.se/
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se

8. Lokala regleringar för markanvändning och hantering av överturism

Global utblick:
Fler och fler lokala myndigheter inför juridiska begränsningar för markanvändning för att hantera utmaningar med överturism. Denna trend handlar om lokala lagar som reglerar var nya hotell får byggas och hur många besökare som får vistas i ett område. Drivkraften är behovet av att skydda den lokala miljön och invånarnas livskvalitet från oreglerad turismtillväxt. Aktörerna involverar kommunala politiker och stadsplanerare som utformar lokala föreskrifter för markanvändning.

Juridiska verktyg används nu för att styra turismen bort från de mest belastade områdena. Man ser en trend där juridisk rätt för lokalbefolkningen att påverka turismprojekt stärks i planeringsprocessen. Det handlar om att balansera turismens ekonomiska vinster mot dess sociala och ekologiska påverkan lokalt juridiskt. Rapporter belyser vikten av att ha tydliga och lagliga regler för besökskvoter på särskilt känsliga platser. Myndigheter tar fram nationella vägledningar för hur lokala turistregleringar ska utformas för att vara rättssäkra. Sammanfattningsvis blir den lokala rätten att reglera turismen allt starkare i framtiden.

Möjlig effekt för Sverige:
Svenska populära destinationer i fjällen eller skärgården kan behöva införa lokala juridiska regleringar för att skydda sin unika natur. Det kan leda till juridiska diskussioner om allemansrättens gränser när antalet besökare på vissa platser blir för stort. Svenska kommuner behöver utveckla mer avancerade juridiska planeringsverktyg för att styra turismen till rätt platser. Det ställer krav på en hög juridisk tydlighet så att svenska turismföretag vet vilka regler som gäller för framtida expansion. På lång sikt bidrar en balanserad lokal reglering till att Sverige förblir en genuin och välkomnande destination.
Källor:
OECD: https://www.oecd.org
Statistiska centralbyrån: https://www.scb.se
Tillväxtverket: https://www.tillvaxtverket.se